

ମଂତ୍ର ଦେଶର ଅବସ୍ଥା ଏବଂ ଉତ୍ପତ୍ତିର ହୋଇଅଛି ଯେ ଏତାଦୃଶ ବ୍ୟୟରେ ସୁଧା ଯଥେଷ୍ଟ ରୂପ ଶାନ୍ତ ହେଉନାହିଁ ।

ବୋଧହୁଅଇ ଲୋକଙ୍କ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଅବଲୋକନରେ ବିଧାତାର ପ୍ରୀତିଜନ୍ମ ହେଉଅଛି କାରଣ ଲୋକମାନେ ଏକ ପ୍ରକାର ଦୁଃଖରୁ ମୁକ୍ତି ହୋଇବାର ଆଶା କରୁବାମାନଙ୍କେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାର ଦୁଃଖ ଆସି ତାଙ୍କୁ ନିରାଶ କରୁଅଛି । ଗତ ବର୍ଷ ପ୍ରାୟ ସଙ୍ଗରେ ଅନାବୃଷ୍ଟି ହେତୁରୁ ସର୍ବନାଶ ହୋଇଥିଲା ଏଥର ଅଧିକ ଜଳ ବୃଷ୍ଟିରୁ ସେହିଠାଳ ପ୍ରାୟ ଘଟୁ ଅଛି । ଗଞ୍ଜାମ ଓ ବରଭୂମ ପ୍ରଦେଶରେ ଚନ୍ଦ୍ରର ବର୍ଷା ଓ ନଦୀ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା । ବରଭୂମରେ କେତେକ ମନୁଷ୍ୟ ମାତ୍ର ଯାଇଅଛନ୍ତି । ଓ ପ୍ରାୟ ୧୭୦୦ର ଭୃଷି ଯାଇଅଛି । ଗଞ୍ଜାମ ଦେଶ ମଧ୍ୟଜଳ ପ୍ରାବିତ ଓ ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତ ବନ୍ଧମାନ ଉତ୍ତାପହାର ଉତ୍ପତ୍ତି ହେଉଅଛି ।

ଫେବୃଆରୀର ଜଳ ଗଢ଼ବେଢ଼ା ମଉସାରେ ଗତମାସ ତାଂଶ୍ଚରୀରେ ଗୋଟିଏ ବିଧବା ବିବାହ ହୋଇଅଛି । ବରର ନାମ ବାବୁ ସରୁପ ଚନ୍ଦ୍ର ବର ଜାତିର ନାୟକ ବୟସ ପ୍ରାୟ ୨୩ ବର୍ଷ ଓ ରାଜକୁଣ୍ଡର ନବାସୀ ଅଟନ୍ତି । ଜନ୍ମାର ନାମ ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଦାସୀ ବିଧବା ବୟସ ୨୫ ବର୍ଷ ଓ ବାବୁ ବ୍ରଜମୋହନ ବୟସ ଦୁଇତା ଅଟନ୍ତି । ବିଧବା ବିବାହର ପ୍ରଥା ବହୁଦିନରୁ ଚଳନ ହୋଇ ଅବଧି ଯେ କେବଳ ମେଢ଼ମୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆସିଅଛି ଏହି ଅତି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ । ସମ୍ବଲପୁରରୁ ସମ୍ବାଦ ପାଇଅଛି ଯେ ସେଠାରେ ନୂତନ ଗୁଡ଼ଳ ଗତ ମାସ ଆଗମ୍ଭରେ ଟଙ୍କାକୁ ସେଠାର ଲେଖାଏ ବିକ୍ରି ହେଉଅଛି ଓ ସେ ଅଞ୍ଚଳରେ ଫସଲର ଆଗମ ଭଲ ଦେଖା ଯାଉଥିବାରୁ ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ଶସ୍ତ୍ରା ହେବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭରସା ହେଉଅଛି । ମଧ୍ୟ ସମ୍ବଲପୁର ଦିଗରୁ ଆଜିକାଲିରେ ଅନେକ ଡଙ୍ଗା ରକମ ଘେନି ଆସୁଅଛି । ଏହି ହେତୁରୁ ବଜାରରେ ଗତ ସପ୍ତାହ ଅପେକ୍ଷା ଗୁଡ଼ଳ କିଛି ବଢ଼ିଅଛି । ସରକାର ଯେବେ ସେଠାରୁ ଅଧିକରେ ବିକ୍ରି କରନ୍ତେ ତାହାହେଲେ ବଜାରରେ ମଧ୍ୟ ଶସ୍ତ୍ରା ହୁଅନ୍ତା ଯିବେନାହିଁ ।

ସାମୁଦ୍ରରୁ ସମ୍ବାଦ ପାଇଅଛି ଯେ ସେଠାରେ ଅସିଷ୍ଟଣ୍ଟ କଲଟର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଅମିତ୍ତ ସାହେବ ଲୋକଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ନାନା ପ୍ରକାର ଯତ୍ନ କରୁଅଛନ୍ତି ଏକ ସମୟରେ ସେଠାକାର ସରକାରୀ ଗୁଡ଼ଳ ସରସିବାରୁ ପ୍ରଶଂସିତ ସାହେବ ଅରକାର ରାଜକାଳରେ ସ୍ୱୟଂ ପଦକ୍ରମରେ ନାଉରିଆମାନଙ୍କ ଦରକୁଯାଇ ସେମାନଙ୍କୁ ଅନେକ ଯତ୍ନରେ ସମ୍ମତକରାଇ ସେହି ରାସରେ ଗୁଡ଼ଳ ଆଣିବା ସକାଶେ ପ୍ରେରଣକଲେ ।

ଆମ୍ଭର ସମ୍ବାଦଦାତା ଆପଣା ପତ୍ନୀକୁ ଅତିଶୟ ବାହୁଲ୍ୟକରି ଲେଖିବାରୁ ତାହା ସମ୍ଭାଷଣ ପ୍ରକାଶ କରିନପାରିଲୁ ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ଦୁଃଖର ସହିତ ଅବଗତ ହୋଇଥିବୁ ଯେ ଯାନପୁରର ନେଟିବ ଠାକୁର ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଦୌ ଓ ଅନୁଗୁଳର ନେଟିବ ଠାକୁର ସଦାନନ୍ଦ ଅକାଳରେ କାଳପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଠାକୁରାଜୀ ଉଦ୍ୟମରେ ରୋଗର ବିନାଶ କ ହୁଅନ୍ତା । ତତ୍ ବିପଦକାଳରେ ରୋଗର ପ୍ରଭାବ ହେତୁରୁ ଆଗେ ଠାକୁରମାନେ ନଷ୍ଟ ହେଉଅଛନ୍ତି ।

ହୃଦ୍ ପେଟୀୟୁଟ ଲେଖନ୍ତି ଯେ ତାଙ୍କର ଜଣେ ସମ୍ପ୍ରଦାୟୀ ମୁରୁସିଦା-ବାଦରେ ରାଣୀ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୟୀଙ୍କର ବଦାନ୍ୟତାର ନାମ ଦୃଷ୍ଟାନୁ ଦେଇ ତନ୍ମଧ୍ୟରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ଉକ୍ତ ରାଣୀ ଦୁର୍ଗିଷ୍ଠ ହେତୁରୁ ଆପଣା ଗୁଣମାନଙ୍କମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତି ମାସ ୪୨୦୦ଙ୍କାର ଅନଧିକ ବେତନଭୋଗି ଗୁଣରକୁ ଅଧିକା ଏକ ମାସର ଦରମାହୁ ଦାନକରିଅଛନ୍ତି ।

ପୁଣ୍ୟ ସ୍କୁଲର ଦ୍ୱି ଶାସ୍ତ୍ର ଶିକ୍ଷକ ଶ୍ରୀ ବାବୁ ଦ୍ୱାରକାନାଥ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟ ପୁଣ୍ୟ ଓ ଅନୁଗୁଳ ଇସ୍କୁଲମ୍ଭେଦର ଉପୋଷ୍ଠି ଇନସ୍ପେକ୍ଟର କର୍ମରେ ଏକଟିଙ୍କ ସ୍ୱରୂପ ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ସରୋହର ପୁଲିସର ଉନ୍ତ୍ରେକ୍ଟ ସୁପରଟେଣ୍ଡେଣ୍ଟ ଚେମ୍ବର୍ସ ସାହେବ ଦେଇ କେତେଦିନ ପୂର୍ବେ ଏକ ସବଜନମ୍ଭେକ୍ଟରକୁ ପ୍ରହାର କରିଥିଲେ ବାଲେଶ୍ୱରରୁ ବଦଳି ହୋଇଅଛନ୍ତି । ବାଲେଶ୍ୱରସ୍ଥ ପୁଲିସ କର୍ମଗୁଣ୍ଠମାନେ ସନକରେଥିବେ । କେଜାଣି ଏ ଦ୍ୱି ଶାସ୍ତ୍ର ମେକ ନାଟନ ସାହେବ ନୁହନ୍ତି ।

ଦକ୍ଷିଣରେ ଟେଡେନକୋର ନାମକ ଏକ ଦେଶର ରାଜା ଅପଣା ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ଉନ୍ମତି ସକାଶେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସଚେଷ୍ଟିତ ଅଛନ୍ତି । ସ୍କୁଲ କାର୍ଯ୍ୟର ସ୍ଥାପନ କରିଅଛନ୍ତି ଓ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଚଳିତ କୁନିୟମ ଦୂରକରଣାର୍ଥେ ଯତ୍ନ କରୁଅଛନ୍ତି । ସୁଶିକ୍ଷିତ ଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନ ଦେଖି ଆପଣାର ମନ୍ତ୍ରି କର୍ତ୍ତାପ କର୍ମରେ ନିୟୁକ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ସରକାର ତାହାଙ୍କୁ ରାଜାବାହାଦୁର ଓ ସ୍ଥାବଅର୍-ଇଣ୍ଡିଆ ଏ ଦୁଇପଦ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଆମ୍ଭେମାନେ ଭରଣୀ ଚତୁର୍ଥେ ଏ ଦେଶସ୍ଥ ରାଜାମାନେ ଉପରୋକ୍ତ ମାହାତ୍ମ୍ୟଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟାନୁ ଗ୍ରହଣ ସ୍ୱକ ପ୍ରଜାପାଳନ ଦ୍ୱାରା ଇହକାଳରେ ସୁଖ୍ୟାତି ଲଭକରି ସରକାର ଓ ଜନସମାଜର ସନ୍ତୋଷବର୍ଦ୍ଧନ କରିନ୍ତୁ ।

ଗଡମାସ ତାଳଂରଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ସମ୍ପାଦକ ବଙ୍ଗଳା ଦେଶ ନ୍ୟାୟ ଉତ୍ତରାଧିକାରରେ ଚରକାଳ ନିମନ୍ତେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ପ୍ରଚଳିତ କରିବା ସକାଶେ ଅନୁରୋଧ କରିଅଛନ୍ତି ।

ଏଡ଼ୁକେସନ ଗେଜେଟ ସମ୍ପାଦକ କୁହନ୍ତୁ ଯେ ସୁଦେଶୀୟ ଲୋକମାନଙ୍କ କ୍ଳେଶ ଦୂରକରଣାର୍ଥ ବାକ୍ସଡ଼ାର ମହାଶୟା କେତେ କୋଠି ଧାନ୍ୟ ବିତରଣ କରିଅଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବ'ରୁ ଗିରିଶଚନ୍ଦ୍ର ଘୋଷ ଯେ ଏଥିପୂର୍ବ ଏଠାର ଗ୍ରେଟ ଅଫିସରରେ ଏକଟିଂଜନ ଥିଲେ ପାଟନାର ଉକ୍ତ ଅଫିସର ଜନ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଗଜକାଳିଠାରୁ ପରକାଶ ଗୁଡ଼ଲ ଟି ଟଙ୍କାକୁ ପ୍ରେମ୍ୟ ଓ ଧାନ୍ୟା ସେଠାର ଭାଉରେ ବିକ୍ରି ହେଉଅଛି । ସମ୍ବଲପୁରରୁ ବିଶେଷ ଗୁଡ଼ଲ ଆସିଥିବାରୁ ଏ ରୂପ ହୋଇଅଛି ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ତାଳଦଣ୍ଡା ମୁକାମର ଗୁଡ଼ଲ ଦାଣ୍ଡୋ କଙ୍ଗାଳି ମହାପାତ୍ର ଓ ତାହାର ଅଧିକ ତପସ୍ୱୀ ଦଣ୍ଡିଦାର ଓଗେର ସରକାର ଗୁଡ଼ଲ କରୁପ ଅପବ୍ୟୟ କରିବାରୁ କର୍ମଚ୍ୟୁତ ହୋଇ ଫଉଜଦାର ସପୋର୍ଡ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ମକଦ୍ଦମା କେନ୍ଦ୍ରସପ୍ତା ଅପିଷ୍ଟକ୍ସ ମେଲେଷ୍ଟରଙ୍କ ସାକ୍ଷାତରେ ଉପସ୍ଥିତ ଅଛୁ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଶୁଣିଅଛୁଁ ଯେ ମହାପାତ୍ର ମତକୁର ଶ୍ରୀଷ୍ଟଆନ ଥିବାରୁ ପାତ୍ର ସାହେବଙ୍କ ସୁପାରସ ମତେ ନୟୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ସ୍ୱୟଂ କଙ୍ଗାଳି ଯେବେ କଙ୍ଗାଳିଙ୍କ ଦୁଃଖ ନ ବୁଝିବ ତେବେ ସେଥିରେ କାହାର ଦୋଷ ଦିଆଯାଇପାରେ ।

ପ୍ରେରଣ ପତ୍ର

ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀଯୁ କ୍ତ ଉକ୍ତ ଦାସିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ
ସମୀପେଷୁ

ମହାଶୟ,

ଆପଣଙ୍କ ଗତ ଆଗଷ୍ଟମାସ ତା'ଖରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନୁଗତ ସମ୍ପାଦକୀୟ ପ୍ରମୁରେ କଟକ ଜଙ୍ଗଲରେଜିସ୍ତୁଲର ଶିକ୍ଷାପ୍ରଣାଳୀ ବିଷୟରେ ସାହା ଲେଖିତ ହୋଇଥିଲା, ତେ ବିଷୟରେ ଆମର କିଛି ବକ୍ତବ୍ୟ ଅଛି । ଅତଏବ ଆପଣ ନିମ୍ନଲିଖିତ କତ୍ତପୟ ପିକ୍ତ ଉକ୍ତ ନବୋଦିତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକାଶିତକର ବାଧ୍ୟତ କରିବା ହେବେ ।

ଆପଣ ଲେଖିବା ହୋଇଥିଲେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ବିଷୟରେ ଯେତେ ପ୍ରକାର ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ ହୁଏ ତନ୍ମଧ୍ୟରେ ସାହୃଦ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ସୁକଠିଣ । ବୋଧହୁଏ ବିଜ୍ଞମାନେ ଏହା ସ୍ୱୀକାର କରିବେ । ବିଶେଷରେ ବୈଦେଶିକ ସାହୃଦ୍ୟ ଅଧିକରେ ଦୂରୁହ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ

ବିଷୟ ଅପେକ୍ଷା ଏଥିରେ ପ୍ରାୟ ଦୁଇଗୁଣ ସମୟ କ୍ଷେପ କରିବା ଉଚିତ । କମ୍ପାନୀ ବ୍ୟାପାରର ରଚନା ଅନୁକାଂକ୍ଷା ପ୍ରଭୃତି ତଦନୁକୂଳ ପ୍ରାୟ ସକଳ ବ୍ୟାପାରସ୍ତରେ ଗଣିତ ଇତିହାସୀଦି ଶିକ୍ଷାଦେବା ନିମନ୍ତେ ଘଣ୍ଟାଏ ଲେଖାଏ ସମୟ ନିରୁପିତ ହୋଇଅଛି । ତାହାହେଲେ ସାହୃଦ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ଅନଧିକ ଦୃଢ଼ାଶ୍ଯା ଦେବା ବିହୀନ । ନୋହୁଲେ ଉକ୍ତ କଠିଣ ବିଷୟରେ ସୁଗୁରୁ ଶିକ୍ଷାଦେବା ଅମ୍ଭର । ଅତଏବ ଜଣେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ତିନି ଶ୍ରେଣୀରେ ସାହୃଦ୍ୟ ଶିକ୍ଷା କରାଇବାକୁ ହେଲେ ନିଜାନ୍ତ ପାଞ୍ଚଘଣ୍ଟା ସମୟ ଲାଗିବ । (ବିଶେଷରେ ଉକ୍ତ ଶ୍ରେଣୀରେତ ରଚନାବଳୀ ସଂଶୋଧନ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ) । କିନ୍ତୁ ସ୍କୁଲରେ କେବଳ ପାଞ୍ଚଘଣ୍ଟା ସମୟ ପଢ଼ାଇବା ନିମନ୍ତେ ନିର୍ଧାରିତ ଅଛି । ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଅଧିକାରୀ ଏହିପରି ଦେଉଳପାଷ୍ଟର ଶ୍ରେଣୀ ବିଶେଷରେ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ଓ ସକଳ ଶ୍ରେଣୀରେ ଚତୁର୍ବ୍ୟାପାର କରିବେ ତାଙ୍କର ଏହି ଦୟୋଷି କାର୍ଯ୍ୟ । ଅତଏବ ଶେଷୋକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ତାଙ୍କର କିଛି ସମୟ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ । ବିଦ୍ୟା ବିଶରଦ ବିଜ୍ଞାନର ଶ୍ରୀମୁଖ ଜେ. କାର ସାହେବଙ୍କ ମତାନୁସାରେ ଦେଉଳପାଷ୍ଟର ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟାପନ କରିବାପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟୁଷ୍ଟ ଦିନଘଣ୍ଟା ଓ ଚତୁର୍ବ୍ୟାପାର କରିବାପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟୁଷ୍ଟ ଦୃଢ଼ାଶ୍ଯା ବ୍ୟାପକ ବଦଳେ । କିନ୍ତୁ ଆମ୍ଭ ମନରେ ସ୍କୁଲ ବିଶେଷରେ ଯେବେ ଦେଉଳପାଷ୍ଟରଙ୍କୁ ଅଧିକକାଳ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ ତେବେ ତହିଁରେ ଗୁରୁଘଣ୍ଟା ସମୟ ଦିଆଯାଇପାରେ । ଯେଉଁ ଯେଉଁ ଦେଉଳପାଷ୍ଟରମାନେ ଗୁରୁଘଣ୍ଟାରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଶିକ୍ଷାଦେବା ବିଷୟରେ କାଳ କ୍ଷେପଣ କରନ୍ତି ସେମାନେ ସୁକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସଂଧାନ କରନ୍ତିନାହିଁ ଓ ସ୍କୁଲର ଅନିଷ୍ଟକାରକ ହୁଅନ୍ତି । ଅତଏବ ଆପଣଙ୍କ ଅଭିମତରେ ଦେଉଳପାଷ୍ଟରଙ୍କୁ ତିନିଗୋଟା ଉକ୍ତ ଶ୍ରେଣୀରେ ସାହୃଦ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ଓ ଶ୍ରୀମତୀ ମହାରାଣୀଙ୍କୁ ଆଶୀର୍ବାଦ କରିବା ଏ ଦୁହେଁ ଚୁଲ୍ୟ । ଉଲ୍ଲିଖିତ ଅଭିପ୍ରାୟ ଅନୁସ୍ଥ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଇଞ୍ଜେନୀ ସ୍କୁଲ ପକ୍ଷରେ ପ୍ରଲୁକ୍ୟ ହେଲ ବୋଲି ଜାଣ ଦେବ । ବିପକ୍ଷରେ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ବିଷୟରେ ଅବନତି ଅନୁ-କ୍ରମରେ କମେଟୀ କର୍ତ୍ତୃକ ନିରୁପିତ ହୁଏ । ସୁତରାଂ ଶିକ୍ଷକମାନେ ପ୍ରାନ୍ତାନ୍ତରତ ହେଲେ ସ୍ଥାପିତ ନିୟମ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ହୁଏ । ଏ କିଛି ମହୋଦୟ କର୍ତ୍ତୃଓପାଳିୟ ସାହେବଙ୍କ ଦଶପାଳର ବଦୋବସ୍ତ ନୁହେଁ ଯେ ବିକଳାଳ ଏ ପ୍ରକାର ଥିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ ନିୟମରେ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ ହେଉଅଛି ବୋଧହୁଏ ଦ୍ଵିତୀୟ ଶିକ୍ଷକ ଅଲକାଳ ମଧ୍ୟରେ ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇ ଆସିଲେ ତାହାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା । ସୁତରାଂ ଆପଣ ପ୍ରଶଂସିତ ଯଦୁବାରୁଙ୍କ ସମୟର ପ୍ରଚଳିତ ପ୍ରଣାଳୀ ଅନୁସରଣ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ସେହି ପ୍ରଣାଳୀରେ ଅସାରତା ଉଲ୍ଲିଖିତ ବଚନାବଳୀ ଦ୍ଵାରା ସ୍ଵଳ୍ପ ପ୍ରତ୍ୟୟମାନ ହେଉଅଛି । ଅତଏବ ଉକ୍ତ ପ୍ରଣାଳୀ

ଅବଲମ୍ବନ କରିବା ଅନୁଚିତ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେଉଁ ଶାଢ଼ୀରେ ଶିକ୍ଷା ଦେଉଥିବୁ ସେ ଯେ ବିଶୁଦ୍ଧ ତାହା ନୁହେଁ । ଅତଏବ ଏ ଦୁହେଁ ପରିତ୍ୟେଜ୍ୟ କି ମଧ୍ୟକର୍ମିତ ।

ମୁକାମ—କଟକ
ତାମ୍ରରଖି ଅଗଷ୍ଟ
ସନ ୧୮୭୭ ମସିହା

ବଶମ୍ବଦ
ଶ୍ରୀ ତାରଣୀ ଚରଣ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟ

ପ୍ରଥମ ଶିକ୍ଷକ କଥା ଆପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମସ୍ତକର୍ମ କଲେଯୁକ୍ତା ଯେ ଏକ ଶ୍ରେଣୀରୁ ଅଧିକ ଶ୍ରେଣୀର ବାଳକଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଦେବାକୁ ସମୟ ପାଇବେନାହିଁ, ଏହା ଆମ୍ଭର ବିଶ୍ୱାସ ଦେଉନାହିଁ ଏବଂ ପୂର୍ବର ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଯଦୁନାଥ ଚନ୍ଦ୍ର ଶ୍ରେଣୀରେ ସାହାଯ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଦେଉଥିଲେ ବୋଲି ଯେ କେବଳ “ମହାରାଣୀଙ୍କୁ ଆଶୀର୍ବାଦ କରୁଥିଲେ, ଏ କଥା ଯେ କି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅମୂଲ୍ୟ ଯେଉଁମାନେ ଉକ୍ତ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଗୁଣମାନଙ୍କୁ ଜାଣନ୍ତି ସେମାନେ ବୁଝିପାରିବେ ପ୍ରକୃତରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍କୁଲର ଯେ ଅବସ୍ଥା ଅଛି ଓ ଉକ୍ତ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ସମୟରେ ତଦ୍‌ପେକ୍ଷା କୌଣସି କ୍ଷମେ ନ୍ୟୁନ ନଥିଲା । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଲେଖିବାର ମର୍ମ ଏହି ଥିଲାଯେ କୌଣସି ପ୍ରକାରରେ ସ୍କୁଲର ଶିକ୍ଷାପ୍ରଣାଳୀ ଉତ୍ତମ ହେଉ ଓ ଯେ ସ୍ଥଳେ ଲେଖକଙ୍କ ମତରେ ପୂର୍ବର ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ଦୁଇ ପ୍ରଣାଳି ପରିତ୍ୟେଜ୍ୟ ଅଟଇ ସେ ସ୍ଥଳେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଏହି ବାଞ୍ଛା କରୁଁ ଯେ ଲଢ଼ି କର୍ତ୍ତୃତ୍ୟ ଲିପି ସାହେବଙ୍କ ଚରଣାୟା ବନ୍ଦୋବସ୍ତରେ ଯେ ରୂପ ବଙ୍ଗ ଦେଶର ଶ୍ରୀ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ତଦ୍ରୂପ କୌଣସି ଶିକ୍ଷାର ସୁପ୍ରଣାଳି ଦ୍ୱାରା ସ୍କୁଲର ଶ୍ରୀ ବୃଦ୍ଧି ହେଉ ।

ସମ୍ପାଦକ ଉ. ପା.

ପତ୍ରିକାର ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତି ସଂବାଦ ।

- ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମିଷ୍ଟର ଯେ ଆମିଷ୍ଟଂ ସାହେବ ଯାଯପୁର
ମାତ୍ର ଅଗ୍ର ମ ମୂଲ୍ୟ ଡାକ ମାସୁଳ ସହିତ.....ଟ ୪୯
- ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ଗୌରୀଶଙ୍କର ଦାସଚୌନୁରୀ ଦକ୍ଷିଣପଡ଼ା.....ଟ ୩୩
- ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କେଶବାନନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର ଯାଯପୁର.....ଟ ୨୫

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକାର ମୂଲ୍ୟ

ଅଗ୍ରମ ଦୀପିକା ମୂଲ୍ୟ	ଟ ୫ କା
ଦ୍ଵିତୀୟ ଅଗ୍ରମ ମୂଲ୍ୟ	ଟ ୧୨
ତୃତୀୟ ଅଗ୍ରମ ମୂଲ୍ୟ	ଟ ୧୫
ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ	ଟ ୭ କା
ପ୍ରତି ବର୍ଷର ମୂଲ୍ୟ	ଟ ୩

ସହର କଟକ ଆଲମନାକ୍ ବଜାର କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କୁମ୍ପାନୀର ପଥର ଛୁପାରେ
ହୋଇ ପଢ଼ିବାର ଅଧିକାଂଶକ ସକାଶେ ପ୍ରଚ୍ଛୁର କରାଗଲା ।

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ସାମ୍ବାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ଭାରତ ଶକ୍ତିବାର ତା ୧୫ ରୁଷ ମାତ୍ରେ ସିଂହମ୍ବର ସନ ୧୮୬୫ ମସିହା
ମୁତାବକ ଦିୱାନ ଆଶ୍ଵିନ ସନ ୧୭୭୩ ସାଲ ସପ୍ତମ ସଂଖ୍ୟା

ଯେତେବେଳେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ଆରମ୍ଭ ହେଲା ତେତେବେଳେ ଲୋକମାନେ ଏଥର ନାନା ପ୍ରକାର କାରଣ ଦର୍ଶାଇ ଶସ୍ୟର ବିଶେଷ ଦାନ ହୋଇଥିବାର ଖଲି ଲୋକ ଚଣ୍ଡାସ କରୁଥିଲେ । ମାତ୍ର ଗତ ଦଶମାସରେ ଦେଶର ଯେ ଯେ ଅବସ୍ଥା ହେଲା ତାହା ଆଲୋଚନାକରି ବର୍ତ୍ତମାନ ସମସ୍ତେ ଏହି ନିଶ୍ଚୟ କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ଅନାବୃଷ୍ଟିର ଫଳ ନଷ୍ଟ ହେବାରୁ ଏ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଦର୍ଶିଅଛି । ଅତଏବ ବିବେଚନା କରିବାର ଉଚିତ ଯେ ଏ ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗ୍ଵ ଦେଶରୁ କୃଷିକାଶ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସୁତରାଂ ଜମିଦାରମାନଙ୍କୁ ରାଜସ୍ଵ ମାତ୍ର ଦେବାର ଆବଶ୍ୟକ କି ନା । ଚଳିତ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଅରମ୍ଭଠାରୁ ରାଜସ୍ଵ ମାତ୍ର ଦେବାର ପଥା ଚଳି ଆସୁଅଛି । ଜମିଦାରମାନଙ୍କଠାରୁ ନିଆଯାଇଥିବା ବକୁଲିପତ୍ରରେ ଏଥର ସର୍ତ୍ତ ନାହିଁ ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ଏ ଆପଣି ପୂର୍ବରୁ ଖଣ୍ଡନ ହୋଇଅଛି । ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ମିଲିଟ ସାହେବ କମିସନର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ରିପୋର୍ଟରେ ଲେଖନ୍ତି ଯେ ଜମିଦାରମାନଙ୍କୁ ଲୋକସାଧକ ମାତ୍ର ଦିଆଯିବାର ସ୍ଵ ଅର୍ଥୀକାର କିୟାଯାଇ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ କଟକ ସିଲ ଅନିଷ୍ଠିତ ରତ୍ନମାନଙ୍କ ଅଧିକ ଥିବାରୁ ଓ ସୁତରାଂ ଅତି ବୃଷ୍ଟି ଓ ଅନାବୃଷ୍ଟିରେ ପ୍ରାୟ ସର୍ବଦା ଶସ୍ୟମାନଙ୍କର ବିଶେଷ ଦାନା ହେଉଥିବାରୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଯମା ସବୁବର୍ଷ ଆଦାୟ ହୋଇନପାରେ, ପ୍ରଶଂସିତ ସାହେବ ଆହୁରି ଲେଖନ୍ତି ଯେ ଲୋକମାନଙ୍କ ସୁଖ ସ୍ଵାଚ୍ଛନ୍ଦତା ରକ୍ଷା ହୋଇ ଯେତେ ରାଜସ୍ଵ ଆଦାୟ ହୋଇପାରେ ତାହା ନିଆଯାଉଅଛି ଓ ତୁମ୍ଭୀର କର ଯଥେଷ୍ଟ ରୂପେ ଅଧିକ ହୋଇଅଛି । ଏହି ସମସ୍ତ ବିବେଚନାରେ ଲୋକସାଧକ ମାତ୍ର ଦିଆଯିବାର ପ୍ରଥା ଚଳିଆସୁଅଛି । ସନ ୧୮୩୪-୩୫ ସାଲରେ ଧୋଇ ହେବାରେ ୪୧୮୭୧୦୦୦ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର ଦିଆଯାଇଥିଲା । ସନ ୧୮୩୭-୩୮ (୨୪ଅଙ୍କ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ)ରେ ୪୫୮୭୧୪୭୦ ଟଙ୍କା ଛୁଡ଼ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ସନ ୧୮୪୨-୪୩ରେ ୪୫୮୭୭୨୫୦ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର ହୋଇଥିଲା । ବିଲଡାୟ କୋର୍ଟ ଅଫ୍ ଡାଇରେକ୍ଟର ଲେଖନ୍ତି ଯେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଅତି ବୃଷ୍ଟି ଓ ଅନାବୃଷ୍ଟିରେ ଶସ୍ୟର ଅତିଶୟ ଦାନା ହେଉଥିବାରୁ ଲୋକମାନଙ୍କର ଏ ପ୍ରକାର

କଷ୍ଟ ହେଉଅଛି ଓ ସେ ଦେଶରେ ଧନ ଅଧିକ ନଥିବାରୁ ଶତ୍ୟାବ ଆଂଶିକ ତୃପ୍ତି ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା ସେଥିରୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶେତମାୟ ଫଳମାନ ଜାତହୁଏ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମିଳିତ ସାହେବ କି ବିବେଚନାରେ ଉତ୍କଳ ଜମିଦାରମାନେ ଭବି ବିବେଚନାସ୍ଥାନ ଓ ଅପବ୍ୟୟୀ ଅଟନ୍ତି ଓ ତୁମ୍ଭେ କର ବ୍ୟତୀରେକେ ସେମାନଙ୍କର ଅନ୍ୟ ଳବନୋପାୟ ନାହିଁ । ଏ ସମସ୍ତ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଅବଗତ ଥାଇ ଯେବେ ସରକାର ଉପରୁକ୍ତ କାରଣରୁ ଲୋକସାନ ଦେବାକୁ ଅସମ୍ଭବ ହୁଅନ୍ତି ତେବେ ତାହା କଦାଚ ଯୁକ୍ତିସିଦ୍ଧ ନୁହେଁ । ଏଥିରୁ ସରକାରର ସ୍ପଷ୍ଟ ନିଷ୍ପରୁତା ଓ ନ୍ୟାୟଶୂନ୍ୟତା ପ୍ରକାଶ ହେବ । ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଶେଷ ହେବାକୁ କେବଳ ଏକବର୍ଷ ମାତ୍ର ଅବଶିଷ୍ଟ ଅଛି ଓ ଏ ସମୟରେ ପୂର୍ବ ପ୍ରଚଳିତ ସୁନୟନ ଅବହେଳା କରିବା ବୃତ୍ତର କର୍ମ ନୁହେଁ କାରଣ ତାହାହେଲେ ଚରକାଳର ସତ୍ତ୍ୱବିବେଚନା ଲୋପପାଇ ପ୍ରଜାଙ୍କ ମନରେ କୁସଂସାର ଓ ଅଶଶ୍ୱାସ ଜାତ ହେବ ।

ଏହି ରୂପେ ଯେବେ ଲୋକସାନ ଦେବାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଲା ତେବେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବର୍ଷରେ ମାତ୍ର ଦେବାର ଯେ କି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ଏ ବିଷୟ ଲେଖିବାର ବାହୁଲ୍ୟ । ଯେ ଦେଶରେ ଏକ ବର୍ଷ ପୂର୍ବରେ ଟଙ୍କାକୁ ୨୫୩୦ ସେର ଚାଉଳ ମିଳୁଥିଲା ସେଠାରେ ଯେବେ ୩୯୯୯ରେ ତାହା ଅପ୍ରାପ୍ତ ହେଲା ତେବେ ଏଥିରୁ ଫସଲ ହାନିର ଆଉ ଅଧିକ ପ୍ରମାଣ କେଉଁଠାରେ ପାପ୍ତ ହେବ ? ପ୍ରାଚୀନ ଲୋକମାନେ କହୁଅଛନ୍ତି ଯେ ସେମାନେ ଏତାଦୃଶ ଦୃଃପମୟ କଦାଚ ଦେଖି ନାହାନ୍ତି ଓ ଯାହା ଆନ୍ତେମାନେ ଦେଖୁଅଛୁଁ ସେଥିରୁ ଇତର ଲୋକଙ୍କ କଥା କି କହୁବା ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଲୋକମାନେ କି ସାହାଜର ମାତ୍ରକୁ ଟଙ୍କା ୨୫୩୦ଂଙା ସମ୍ଭୁଲଅଛି ସେମାନେ ସୁଦ୍ଧା କାତର ହୋଇଅଛନ୍ତି ! ଏ ଅବସ୍ଥାରେ ଯେ ଯମିଦାରମାନେ ସୁସ୍ଥରେ ରାଜସ୍ୱ ପରିଶୋଧ କରିବେ ଏହା କିଏ ବିଶ୍ୱାସ କରିବ ? ମତ ସରକାର ବୁଦ୍ଧି ବିଶାରଦ ଅଟନ୍ତି । ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ପ୍ରଥମ ଅବସ୍ଥାରେ ଲୋକସାନ ହୋଇଥିବାର କହିଥିଲେ ଏଥା ସେଥିର ନିରସ୍ତ ହୋଇ କହୁଅଛନ୍ତି ଯେ ଦୁମୂଲ୍ୟ ହେତୁରୁ ଜମିଦାରମାନେ ଅଧିକଲଭ କରିଅଛନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ଉତ୍ତପୁରଣ ଦେବାର କି ପ୍ରସ୍ତୋଜନ । ଯଥାର୍ଥ ? ରଙ୍ଗନ ସହରରେ ତ ୧ ଟଙ୍କାକୁ ସେ ୨୦ର ଚାଉଳ ମିଳୁଅଛି । ଓଡ଼ିଶାରେ କିମ୍ପା ଲୋକମାନେ ଗଢ଼ି ମରୁଅଛନ୍ତି ! ଧାନେଶ୍ୱର ଚଉଧୁରତ ଶତ୍ୟାବ ବିକ୍ରି କରି ଅତୁଳ ଲଭ କଲେ ଶୁନ୍ୟେଶ୍ୱର ପହଞ୍ଚାଇ ଆପଣା ବହୁ କୁଟୁମ୍ବ ଭରଣପୋଷଣାର୍ଥେ କି ନିମନ୍ତେ ଲାଗପତ ଭଗତଠାରେ ଆପଣା ଜମିଦାରୀ ରହିଣ ଦେଲେ । ଏଥିରୁ କେବଳ ଏହି ବୋଧହୁଏ ଯେ ଏ ଦେଶରୁ ଜମିଦାରଙ୍କ ଅବସ୍ଥାରୁ ସରକାର ଜାତ ନୁହନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ ଏ ଦେଶରେ ଅତି ଅଳ୍ପ ବଡ଼ ଜମିଦାର ଅଛନ୍ତି ଓ ଏହାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁମାନେ ସର୍ବଦା ସତର୍କ ହୋଇ ଧାନ ରଖୁଥିଲେ ସେମାନେ ଉଣା

ଅଧିକରେ ଲାଭ କରିଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଅଧିକାଂଶ ଜମିଦାରଙ୍କର ଅଳ୍ପ ଟଙ୍କାର ରିପୋର୍ଟ ସୁମସ୍ତରେ ସୁଦ୍ଧା ଜମିଦାରରୁ ଏମାନଙ୍କର ଅଧିକ ଲାଭ ହୁଏନାହିଁ । ନୋକସାନ୍ ନପାଇଲେ ଏହାଙ୍କର ଅବସ୍ଥା କି ହେବ । ରଇତଠାରୁ ଟଙ୍କା ଅସୁଲ ହେବାର କଦାଚ ସମ୍ଭବ ନାହିଁ । ଯାହାର ଖେତ ଫଳୁଥିଲା । ସେ ଯାହା ବନ୍ଦି କରି ପାଇଥିବ ତାହା ଖାଦ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟାଦି କିଣିବାରେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଯାଉଥିବ ଓ ଯାହାର କିଛି ହୋଇନଥିଲା ସେ ହୁଏତ ଅନୁଭବରେ ନରୁବା ଜମାଲସୁରେ ବାସକରୁଥିବ । ଯଦ୍ୟପି ବିୟାଳରେ ଯତ୍ନକ୍ଷତ ଭରସାଥିଲା, ତାହା ଜନ୍ମଦେବତା ନିଷ୍ପତ୍ତି କରି ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଅନେକ ଜମିଦାର ଦେଖି ସୁଦ୍ଧା ଆଦାଏ କରିନାହାନ୍ତି ଓ ଆଗାମୀ କୃଷିର ଉଦ୍‌ଯୋଗରେ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ସ୍ୱୀକାର କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ ଅବସ୍ଥାରେ ସଜସ୍ତ୍ର ଦେବାର ଶକ୍ତି ସେମାନଙ୍କର କାହିଁ ? ସେମାନେ ସର୍ବତୋଭାବରେ କାତର ହୋଇ ନିଷ୍ପତ୍ତ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ନବମୂର ମାସ ତାଙ୍କର ଅନ୍ତଃକାଳ ହେବ । ସରକାର ମୁକ୍ତ ନକଲେ ତାଙ୍କର ଆଉ ଉପାୟ ନାହିଁ । ଅଭବ ଆମ୍ଭେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଁ ଯେ ଲୋକଙ୍କ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାମୋଚନ ଓ ମହାରାଣୀଙ୍କର ଗୌରବର୍ଦ୍ଧନାର୍ଥେ ସରକାର ଆଗତ କିନ୍ତୁ ଖଜଣା ମାତ୍ର ଦେଉନ୍ତୁ ଓ ତହିଁର ଯୋଗଣା ପତ୍ର ପୁସ୍ତକ ପ୍ରସ୍ତୁତକରି ପ୍ରଜା ଓ ଜମିଦାରଙ୍କ ମନ ସ୍ଥିରକରନ୍ତୁ ।

ନୋକସାନ୍ ତଦାରକ ପୁସ୍ତକ ହୋଇନାହିଁ ଓ କେଉଁଠାରେ କି ପରିମାଣରେ ନଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି ତାହା ଜଣାଯାଇ ନପାରେ ମାତ୍ର ମୋଟରେ ଯେ ଛ ଅଣାରୁ ଅଧିକ ଫସଲ ହୋଇନାହିଁ । ଏ ବିଷୟରେ ପ୍ରାୟ କାହାର ସନ୍ଦେହ ହେବନାହିଁ ଏଣୁକରି ଆଗତ କିନ୍ତୁ ସମୁଦୟ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର ଦେଲେ ସରକାର ବିଶେଷ ଚିଠିରେ ପଢ଼ିବେନାହିଁ ।

ପହଞ୍ଜା ଅନୁଭବ

ଚୌଧୁରୀ ରଘୁନାଥ ଦାସଙ୍କ ଜମିଦାରୀ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥାପନ ହୋଇଥିବା ଦୁଇଗୋଟି ସାହାଯ୍ୟସ୍ଥାନର କର୍ମନିର୍ବାହ ବିଷୟରେ ଏକଖଣ୍ଡ ପତ୍ର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃତ୍ର ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନାମତେ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁ । ସାହାଯ୍ୟ ସ୍ଥାନମାନ ଚୌଧୁରୀଙ୍କ ବିଶେଷ ପ୍ରାର୍ଥନା ଅନୁସାରେ ସ୍ଥାପନ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସେ ଏ ବିଷୟରେ ସ୍ୱୟଂ ତତ୍ପରଧାରକ ହେବାକୁ ଅଜ୍ଞୀକାର କରିଥିଲେ । ପତ୍ର ଲେଖିତ ବିଷୟମାନ ପହଞ୍ଜା ସାହାଯ୍ୟ ସ୍ଥାନ ସହୃଦ ସମ୍ପର୍କ ରଖେ ଓ ତତ୍ପତ୍ରା ବୃତ୍ତନ୍ତ ପ୍ରାଧି ପହଞ୍ଜା

ପରି ମନ୍ଦ ଅଟଇ, ଆମ୍ଭେମାନେ ବୋଧ କରୁଁ ଯେ ଚଉଧୁରୀ ମହାଶୟ ଅନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କ
 ଉପରେ ବିବେକମୂର୍ତ୍ତି କରିବାରୁ ଏ ରୂପ ଘଟଣା ହୋଇଥିବ ତଦାତ ଏ ଜଳର
 ଏକକଣ ଜମିଦାରଙ୍କ ହସ୍ତରେ ଦୁଇ ସାହାଯ୍ୟ ସ୍ଥାବର କର୍ମ ଦୟାସିବାରେ
 ସେଥିରେ କର୍ମ ସେ ଏତାଦୃଶ ମନ୍ଦରୂପେ ନିର୍ବାହ ହେଲା ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ
 ଓ ଆଶ୍ଚେପର ବିଷୟ ।

ମୁକାମ ପହଞ୍ଚା ତା ୨୯ ରଖ ମାହେଶଗଡ଼ ସନ ୧୮୭୭ ମସିହା,

ଶ୍ରୀ ଟି. ଏମ୍. କରୁଡ଼ ମେନେଜର ସାହେବ

ମହୋଦୟେଷୁ

ମହାଶୟ

ଗଜକାଲି ଦୁଇ ପ୍ରହର ଦୁଇଟା ସମୟରେ ଏଠାରେ ପହୁଞ୍ଚି ଜମିଦାରୀ
 କଚେରୀରେ ଚାଲି ବନ୍ଦୀ ସ୍ଥାନକୁ ଗଲୁଁ । କାଟରେ କେତେକ ମୌସୀର ଲୋକ-
 ମାନେ ଚାଲି ଭାଉଁ ବେଶୀଥିବା ଓ କମ ଓଜନରେ ବିଦି ହେଉଥିବାର କହିଲେ ।
 ଆମ୍ଭେ ପହୁଞ୍ଚିଲା ଶୁଣି ଯେଉଁମାନେ ଚାଲି ନେଇଥିଲେ ନାଙ୍କଠାରୁ ଚାଲି
 ଫେରିନେଇ ଅନୁରୋଧ ମୋହରର ଓ କଚେରୀ ଲୋକଙ୍କ ସାକ୍ଷାତରେ ମାପକରୀ ପ୍ରତି
 ସେରରେ ଅଧପା ଅଦାତ ଉଣା ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲୁଁ ଆହୁରି ଦେଖିଲୁଁ ସେ
 ସରକାରରୁ ଯେ ଓଜନ ଦିଆଯାଇଅଛି ସେଥିରେ ମାପ ନ ହୋଇ ଗୋଟାଏ
 ମାଣରେ କି ତାକୁ ସେମାନେ ଏକପା ଓଜନ ଥିବାର କହନ୍ତି ମାପ ହେଉଥିଲା ଆମ୍ଭେ
 ଏହା ଚାହିଁ କରି ତରାଜୁ ଓଜନରେ ତରାଜି ଦେବାରେ ଖରଦଦାରମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ
 ଆନନ୍ଦହେଲେ ମାତ୍ର ମୋହରର ଓ ଜମିଦାରର ଲୋକ ଅତି ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବାର
 ଜଣାଗଲା । ତେନ ସ୍ଥାନରେ ଦେଖିଲୁଁ ସେ ଅତି ମନ୍ଦରୂପ ଭାବ ରକ୍ଷା ହେଉଅଛି ।
 ଜ ୫୦୭୦ ଶ ପୁରୁଷ ଓ ବାଳକ ଓ ସ୍ତ୍ରୀ ମନ୍ଦର ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆହାର ପାଉଅଛନ୍ତି
 ଅମୃତ ବିଶ୍ୱାସ ହୁଏ ଯେଉଁଠାରେ ଜମିଦାର ସାବଧାନ କରୁଅଛି ସେ ସ୍ଥାନରେ
 ଏହି ପଥା ଚଳଣ ଅଛି । ଦୁଃଖୀମାନେ ଖାଇବା ପମୟରେ କହିଲେ ଯେ ଏ ସାହାଯ୍ୟ
 ସ୍ଥାନ ସ୍ଥାପନ ଅବଧି ଏକଦିବ ସେମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆହାର ପାଇଲେ କାରଣ ସବୁ
 ଭଲ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଓ ଶୂଦ୍ର ପଞ୍ଚଦଶ ଦିଆଯାଉଥିଲା ଓ କଙ୍ଗାଳମାନେ କେବଳ ମୁଁଏ
 ଭଳ କ ଓପାଣି ସହଜ ଖାଇବାକୁ ପାଉଥିଲେ ଜମିଦାରର ଲୋକ ଅଧିକ ଭାର
 ଆପଣା ହାତରେ ନେଇ ଅନୁରୋଧ ଚାଲିରୁ ଦଶ ପମରକଣ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ କଟକେ
 ପ୍ରତିଦିନ ୧ ସେର ଦାନ କରନ୍ତି । ଏମାନେ ଦେଉଳି ସଂଘଟି ଲୋକ ମହନ୍ତ
 ନାମରେସ୍ତାତ ଅଛନ୍ତି ଗରିବମାନେ ଏରୂପ ନିଷ୍ଠର ପ୍ରହାର ପାଆନ୍ତି ସେ ସେଠାକୁ

ଯିବାକୁ ଭୟ କରନ୍ତି । କେତେକ ଲୋକ ବେଢ଼ର ଚନ୍ଦ୍ର ଅମ୍ଭଙ୍କୁ ଦେଖାଇଲେ
 ଓ ଜମିଦାର ଲୋକମାନଙ୍କର ଅନେକ ନିନ୍ଦା କଲେ ଏହାଙ୍କର ମୋହରର ଜଣେ
 ପକ୍ଷୀରୁ ଥିବାର ବୋଧହୁଏ ତାହା ସକାଶେ ବାବୁ ରଘୁନାଥ ରଘୁଧର ବିଶେଷ
 ସୁଖାରସ କରିଥିଲେ । ତାକୁ ମାୟୁଳ କରିବାର ଉଚିତ ଯତ୍ୟତୀ ତାହାର ବିଶ୍ୱାସ
 ଘାତକତାର ବିଶ୍ୱର ହେବାର କଠିଣ ହୁଏ ମାତ୍ର ତାହାର ଦୋଷ ବିଷୟରେ
 ଆମର ବିଶ୍ୱାସ ହେଉଅଛି । ଗୁରୁଲ ବିକିଠାରେ ବହୁତ ଗୋଲମାଲ । ଏ ଗ୍ରାମର
 ଲୋକମାନେ କମ୍ପା କଚେରିରେଥିବା ଲୋକଙ୍କ ବନ୍ଧୁ ବା ପଡ଼ାପଡ଼ି ଲୋକ ଜଣେ
 ଟ୍ୟ ଅଣା ଠାରୁ ଟ୍ୟଙ୍କାର ଗୁରୁଲ ପାଆନ୍ତି । ଗୋଲମାଲ ନିବାରଣ ସକାଶେ
 ବାଡ଼ାତୟାରି ନିମନ୍ତେ କହୁବାରୁ ଜମିଦାରର ନିନ୍ଦା ଅଙ୍ଗୁଳ କରିବେ ନାହିଁ ବୋଲି
 ଅମ୍ଭଙ୍କୁ ଜଣାଇଲେ ଯେଉଁଠାରେ ଭ୍ରତରହାଯାଏ ଓ ବଣ୍ଟାହୁଏ ସେ ଉପଯୁକ୍ତ
 ସ୍ଥାନ ନୁହେଁ । ଗ୍ରାମର ପ୍ରାନ୍ତରେ କରିବାର ଉଚିତ ଥିଲା । ମାତ୍ର ଯେଉଁଠାରେ
 ଏମାନ ହେଉ ଅଛି ସେ ଘରକୁ ଆମ୍ଭେ ଯାଇପାରିଲୁ ନାହିଁ । କାରଣ ସେଠାରେ
 ଠାକୁର ଥିଲେ ।

ପୁଲିସ ଏଠାରେ କେତେ ଦ୍ୱାଜର ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ ଆସିପ୍ରାତଃ କାଳଠାରୁ
 ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋହରରକୁ ଜଳବ କରୁ କରୁ ତାହାଠାରୁ ହେସାବର ବହିମାନ ଓ
 ଗୁରୁଲର ମଉଦୁଦି ବାକି ଠିକ ପାଇଲୁ ନାହିଁ, ଆମ୍ଭେ ଆଉ ଏକ ଘଣ୍ଟାରେ
 ମାଛଗାଁକୁ ରଞ୍ଜନା ହେବୁଁ ।

ଦ୍ରଷ୍ଟବତ—ହାରିସ୍, ସାହେବ ।

କଟକସ୍ଥ ସାହାଯ୍ୟ କମିଟି

କଟକ ସାହାଯ୍ୟ କମିଟିଙ୍କ ଚଳିତ ମାସ ତା ୭ ରିଟରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଅଛି
 ଯେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପୀଡ଼ିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଏକଟଙ୍କାରେ ଭଲ ଗୁରୁଲ ଦେବେ ଓ ଧାନୁଆ
 ଗୁରୁଲ ସେଂସର ଲେଖାଏଁ ବିକି ହେବ ମେମ୍ବରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦ
 ହେବାରୁ ଆଉ କିଛି କର୍ମ ହୋଇ ପାରିନାହିଁ । ଏକବାଦରେ କାହାର କି ଯାଏ
 କେବଳ ଦୁଃଖୀ ଲୋକମାନଙ୍କର ଅନିଷ୍ଟ ହେଉ ଅଛି । ବିକ୍ୟଥିଲେ ଯେତେ କର୍ମ
 ହୁଅନ୍ତା ଓ ସୁସ୍ଥିର ମନରେ ଥାଇ ସମସ୍ତେ ମିଳି ଦୁଃଖ ବିମୋଚନ ନିମନ୍ତେ ଯେ
 ଯେଉଁପାସୁ ଚିନ୍ତାକରି ପାରନ୍ତେ ଅନୈକ୍ୟ ହେଉଛି ତାହା ହୋଇ ପାରୁନାହିଁ ।

ଏଥିରେ ମେମ୍ବରମାନେ କି କରିବେ । ଯାହାକୁ ବିଧାତା ବିପକ୍ଷ ତାହା
ଉପରେ ସବୁ ଆଡ଼ୁ ବିପତ୍ତିପଡ଼େ ଓ ମନୁଷ୍ୟ ତାକୁ ନିବାରଣ କରିପାରେ
ନାହିଁ ।

ଏ ସଭାର ବିବାଦର କାରଣ ଏହି ଯେ ଅନୁରୋଧ ଇତ୍ୟାଦି ସମ୍ବନ୍ଧରେ କର
କମିଶ୍ନର ସାହେବ ବୋର୍ଡ଼କୁ ଯେଉଁ ରିପୋର୍ଟ କରିଥିଲେ ତାହାର ନକଲ
କଲେକ୍ଟର ସାହେବଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇଥିଲେ । ଏଥିର ମର୍ମରୁ ପୁଲିସ, କର୍ମୁଡ଼,
ଡାକ୍ତର ଓ କଲେକ୍ଟର ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରତି କଞ୍ଚିତ ହିମ୍ମେ ଦୋଷାଭେଦ ହୋଇ-
ଅଛି । କମିଶ୍ନର ସାହେବଙ୍କ ଇଚ୍ଛାମତେ ଏ ପକ୍ଷ ସମ୍ମୁଖରେ ପାଠ ହୁଅନ୍ତେ ଅପରପକ୍ଷ
ମେମ୍ବରମାନେ ସ୍ୱନ୍ଧ ହେଲେ । ଆମ୍ଭେ ଯେତେଦୂର ଜାଣୁ କଲେକ୍ଟର
ସାହେବଙ୍କର କେବଳ ଏହି ଦୋଷ ହୋଇପାରେ ଯେ ସେ ଭ୍ରମଣ କରି
ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରରେ କଟକସ୍ଥ ଅନୁରୋଧମାନଙ୍କୁ ଦେଖୁନାହାନ୍ତି । ମାତ୍ର ସେ କି କରିବେ
ବୋଧହୁଏ ଅବସର ପାଇ ନଥିବେ । କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ଆଜିକାଲି କଠିଣ
ପରିଚ୍ଛିନ୍ନ କରୁଅଛନ୍ତି । ନିୟମିତ କେରୁଣୀ ଓ ଅମଲ ବ୍ୟତିରେକେ ତଣ୍ଡୁଳ ବିକ୍ରୟ
ସମ୍ପର୍କୀୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଇତ୍ୟାଦି ଲେଖାଲେଖି ସକାଶେ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ଆଉ କେହି
ନାହାନ୍ତି । ତାହାଙ୍କ ସହକାରୀ ହାଜିମମାନଙ୍କଠାରେ ଅନେକ କର୍ମ ଥିବାରୁ
ସେମାନେ ଗୁରୁତ୍ୱ ସମ୍ପର୍କୀୟ ମମତା କର୍ମ କରି ନ ପାରନ୍ତା ଯୋଗୁଁ ସେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରରେ
ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ ହିସାବ ଇତ୍ୟାଦି ଲେଖନ୍ତି । ଏତେ ପରିଚ୍ଛିନ୍ନ କଲେକ୍ଟର କମିଶ୍ନର
ସାହେବ ସେ ତାଙ୍କର ଦୋଷ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏଥିରେ ତାଙ୍କର ଅନେକ ଦୁଃଖ
ହୋଇପାରେ ଓ ସେ ଭଗ୍ନୋତ୍ସାହ ହୋଇପାରନ୍ତି । କେବଳ ଗୁରୁତ୍ୱ ସମ୍ପର୍କୀୟ
ବିଷୟରେ ସହକାରୀତା କରିବା ନିମନ୍ତେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ କର୍ମୁଡ଼ ସାହେବଙ୍କୁ ଏଠାକୁ
ପ୍ରେରଣ କରିଅଛନ୍ତି । କରୁପେ ଏଠାରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ସୁଗୁରୁତ୍ୱରେ ବିକ୍ରୟ ହେବ
କରୁପେ ଏଠାରେ ଗୋଦାମ ନିରୁପଣ କରାଯିବ । କରୁପେ ଜାହାଜରୁ ଗୁରୁତ୍ୱ
ନେଇ କଟକ ନଗରରେ ଓ ସହରେ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମି ଓ କରୁପେ ଏମାନଙ୍କର ସବୁ
ହସାବ ଲେଖାଯିବ ଏହିପରି କର୍ମରେ ତାଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ କରିବାର ବିହତ ଥିଲା ।
ତାହା ହେଉଥିଲେ କଲେକ୍ଟର ସାହେବଙ୍କର ସମୁଦାୟ କର୍ମରେ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାରଣ
ଦେବାକୁ ମମତା ହୁଅନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ଏ ରୂପ ନ କରି କର୍ମୁଡ଼ ସାହେବଙ୍କୁ ଉକ୍ତ
କର୍ମରେ ଅସିଷ୍ଟଣ୍ଟ ଓ ଶିଳ୍ପ କର୍ମରେ ମେନେଜର ଏ ଦୁଇ କର୍ମର ଗୁରୁତ୍ୱର ଭାର
ଅଧିକ ହେଇଥିବାରୁ ସେ କୌଣସି କର୍ମ ସୁଗୁରୁତ୍ୱରେ ସମ୍ପନ୍ନ କରିପାରୁନାହାନ୍ତି ।
ବର୍ତ୍ତମାନ କର୍ମୁଡ଼ ସାହେବଙ୍କଠାରେ ଦୁଇ କର୍ମ ଥିବାରୁ ସେ ମତ୍ତପଲ ଗଲେ
କଟକସ୍ଥ ଅନୁରୋଧମାନ ଉଚିତ ମତେ ଚଳେନାହିଁ । ଅତଏବ କମିଟି କର୍ତ୍ତୃକ ଜଣେ
ମେନେଜର ଅତି ଶୀଘ୍ର ଯୁକ୍ତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏକସିକୁଟିବ ଇଞ୍ଜି ନିଅର

ବଣ ସାହେବ ଅଥବା ମେନମିଲନ ସାହେବକୁ ଏ କର୍ମରେ ନିଯୁକ୍ତ କଲେ ଭଲ ହୁଅନ୍ତୁ ।

କଟକସ୍ଥ ଅନୁଛନ୍ଦମାନ ଉତ୍ତମରୂପେ ଚଳାଇବା ସକାଶେ ଆଉ ଏକ ଉପାୟ ଅଛି । ଯଦି ଭଲ ଭଲ ଅନୁଛନ୍ଦ ନିକଟରେ ବାସ କରୁଥିବା ଉତ୍ତଲୋକେ ସେହି ସେହି ଅନୁଛନ୍ଦ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାରଣ ନିମନ୍ତେ ନିଯୁକ୍ତ ହେବେ ତେବେ ସବୁ କର୍ମ ଉତ୍ତମ ରୂପେ ଚଳିବ । କମିଟି କର୍ତ୍ତୃକ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ ବୋଧହୁଏ ଉତ୍ତଲୋକମାନେ ଅପିତନ୍ତର ଆତ୍ମୀୟ ପୂର୍ବକ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ବିମୁଖ ହେବେନାହିଁ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଭରପା କରୁଁ କମିଟି ମେମ୍ବରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆଉ କଦାଚ ଏପରି ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେବନାହିଁ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ

ଯଥୋକ୍ତର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସୁପରିଶ୍ରେଣେଷୁ ଚେମ୍ବୁର୍ ସାହେବ ଯେ କ ଏକ ସର୍ବଜନସମ୍ପର୍କକୁ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ତାଙ୍କ ଉପରେ ଏହି ହୁକୁମ ଦେଇଅଛନ୍ତି :—

ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ବିବେଚନାରେ ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଚେମ୍ବୁର୍ ସାହେବ ସର୍ବଜନସମ୍ପର୍କକୁ ମାଗିଥିବା ଓ ନ୍ୟୁନ ପଦସ୍ଥ କରିଥିବାର ଅତି ଅପ୍ରଶଂସନୀୟ କର୍ମ ହୋଇଅଛି । ଅଧସ୍ଥ ପୁଲିସ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ କୌଣସି ଦୋଷ ଏ ପ୍ରକାର ଗୁରୁତର ଜ୍ଞାନ ହୋଇପାରେନାହିଁ ଯେ ସେହେତୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ତାକୁ ଶାରିରୀକ ଆଘାତ କଲେ ତାହା ସମାର ସୋଗ୍ୟ ହେବ ଯଦି ଚେମ୍ବୁର୍ ସାହେବ ଉତ୍ତମ ପୁଲିସ କର୍ମଚାରୀ ହୋଇ ନଥାନ୍ତେ, ଓ ଯଦି ତାଙ୍କର ଏ ମନ କର୍ମ ନିମନ୍ତେ ସେ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରିନଥାନ୍ତେ, ତେବେ ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ସାହେବ ତାଙ୍କୁ କଠିଣ ଦଣ୍ଡ ଦେବାର ଆବଶ୍ୟକ ବୋଧ କରନ୍ତେ । ମାତ୍ର ଉପର ଲିଖିତ ବିଷୟମାନ ଓ ତାଙ୍କ ନାମରେ ଫଉଜଦାରୀ ଅଦାଲତରେ ମକଦ୍ଦମା ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ଯଶମାନା ହୋଇଥିବାରୁ ତାଙ୍କର ଯଥୋଚିତ ଅପମାନ ହୋଇ ଥିବାର ବିବେଚନା ଅନେକ କାଳ ଉତ୍ତମ ଆଚରଣ ନ ଦେଖାଇବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କ ପଦ ଚୁକ୍ତି ପୁନଃ ରଖି ତାଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ ଜିଲ୍ଲାକୁ ବଦଳି କଲେ ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଜାଣିବାରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଦଣ୍ଡ ହେବ । ଯେଉଁ ପୁଲିସ କର୍ମଚାରୀ ଆପଣେ

ଗିରୁ ଦମନ କରି ନ ପାରନ୍ତି ସେ ପୁଲିସ କର୍ମୀର ଅଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ଯଦି ଚେତୁର୍ଥ ସାହେବ ପୁନର୍ବାର ଏ ପ୍ରକାର କରିନ୍ତି ତେବେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣତ ଫଳ ପାଇବେ ।

ହୁଲୁ ପେଟି ଅଟ ପତ୍ନୀକାର ହଜାରିବାଗର ସମ୍ଭାବନା ଲେଖନ୍ତି ଯେ ସେ ସ୍ଥାନରେ ଓଲଟିଠା ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରବଳ ହେବାରୁ ଉପୋକ୍ତକର୍ମୀପୁରଜ କଚେରୀ ବନ୍ଦ ହୋଇ ବଙ୍ଗାଳି ଆମଲ୍ଲମାନେ ଆପଣା ଆପଣା ଗୃହକୁ ଫଳାଇ ଅଛନ୍ତି । ଇଉରୋପୀୟମାନେ ସୁଦ୍ଧା ଉକ୍ତସ୍ଥାନରୁ ମୁକ୍ତ ନାହାନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶା ଓ ମେଦିନୀପୁର ଯେଉଁ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷପୀଡ଼ିତ ଲୋକମାନେ କଲିକତା ଯାଉଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟାର୍ଥେ ଓ ଲବାଡ଼ିୟା ଠାରେ ଉତ୍ତମ ଆୟୋଜନ ହୋଇଅଛି ।

ହୁଲୁ ପେଟି, ପୁଟ ପତ୍ନୀକାରୁ ଜ୍ଞାତ ହେଲୁଁ ଯେ ଆଫ୍ରିକା ଦେଶ ନକଟରେ ହା ୧୩୦ ତର ଏକ ସର୍ପ ଗୋଟାଏ ଜାହାଜକୁ ଅନ୍ତମଣ କରିଥିଲା ।

ଏଥପୁରୀ ଖୋରଧାର ଅସିଷ୍ଟଣ୍ଟ କଲେକ୍ଟର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାର୍ଟଣ୍ଡସାହେବଙ୍କ ନାମରେ ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀ ଖୋରାକ ପୋଷାକ ଦାଦାରେ ନାଲିଷ କରିଥିଲା । ତାହାର ଗୋଟିଏ ଦୁହଇ ଅଛି । ବୟସ ପ୍ରାୟ ଦେଢ଼ବର୍ଷ ଗୌରବର୍ଣ୍ଣ ଓ ସଙ୍ଗାଙ୍ଗ ଏରୁପ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ସନ୍ତାନପରି ହୋଇଅଛି ଯେ ସମସ୍ତେ ତାହାକୁ ବିଲତ ଲୋକ ଔରସ ଜାତ କହୁ ଅଛନ୍ତି । ଓ କେନ୍ଦ୍ର କେନ୍ଦ୍ର ଉକ୍ତ ଶିଶୁର ଆକୃତି ବାର୍ଟଣ୍ଡ ସାହେବଙ୍କ ପତ୍ନୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଥିବାର ଅନୁମାନ କରିବାକୁ ସୁଧା ଭୂଟି ଜନ ନାହାନ୍ତି । ସେ ସ୍ତ୍ରୀ କୁହେ ଯେ ବାର୍ଟଣ୍ଡ ସାହେବ ତାକୁ ତାହାର ପ୍ରଥମାବସ୍ଥାରୁ ରଖାଇ ସ୍ତ୍ରୀପରି ରଖି ଥିଲେ ଓ ଉକ୍ତ ଦୁହଇ ତାଙ୍କ ଔରସରୁ ଜାତ ହୋଇଅଛି । ଏ ମକଦ୍ଦମା ତଦାରଖରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଟେଲରସାହେବ ଉପୋକ୍ତ ମେଦସ୍ତର ଅନେକ ଅନୁସନ୍ଧାନ କଲେ ମାତ୍ର ସ୍ୱୟଂ ବାର୍ଟଣ୍ଡ ସାହେବ ଉକ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ନ ଚିହ୍ନିଥିବାର ଓ ତାହାର ଉପକ୍ରମ ସମସ୍ତ ସମ୍ପର୍କରେ ଅଜ୍ଞତ ଥିବାର ହଲଫ କରି କହିବାରୁ ଓ ଉତ୍ତମ ପ୍ରମାଣ ପାସ୍ତା ନହିବାକୁ ମକଦ୍ଦମା ଉପସିପ ହୋଇଗଲା ।

କୋୟାଲପୁର ସମ୍ଭାବନା ଏଡ଼ିକେଶନ ଗେଜେଟର ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ସେଠାରେ ଗୋଟାଏ ଗାଈର ଗର୍ଭରୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟରୂପ ଗୋଟିଏ ବାକୁରୀ ସହଜ ହୋଇଅଛି । ସେ ବାକୁରୀଟିର ଛଗୋଟା ଗେଡ଼ ଏବଂ ସ୍ତ୍ରୀଅଙ୍ଗ ପୁରୁଷଙ୍ଗ ଉଭୟ ଅଙ୍ଗ ଅଛି । ସମ୍ଭାବନା ଲେଖିବା ଦିନକୁ ଉକ୍ତ ବାକୁରୀ ୧୦/୧୨ ଦିନ ହେବ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲା ଓ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜୀବତା ବସ୍ତାରେ ଥିଲା ।

ଉକ୍ତ ସମ୍ଭାବନା ଲେଖନ୍ତି ପୁରୀ ଯେ ରୁଉଲ ଦଶସେର ଲେଖାଏ ବିକ୍ରୟ ହେଉଥିଲା ଏହିମାନ ସେ ୧୪ର ଲେଖାଏ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଅଛି । ଉତ୍ତରୀୟରେ ଏ ପ୍ରକାରକେବେ ହେବ ।

କଲିକତା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସଂସ୍କୃତ କଲେଜରେ ସରକାର ମାସକୁମାସ ଆଉ
ଟ*ଂଂଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରିବାକୁ ଅର୍ଜିକାର କରିଅଛନ୍ତି ।

ଇଙ୍ଗିସମାନ ପଦ୍ଧିକାରେ ଲେଖନ୍ତି ଯେ ଓଲଉଠା ଶ୍ରେଣ ଆରମ୍ଭ
ହୋଇଅଛି । ଇଙ୍ଗରେକି ଔଷଧ ମଫସଲରେ ଦୁସ୍ପ୍ରାପ୍ୟ ହେତୁରୁ ବାରକୁ
ଚାର ପୁଲିସ ଜିମ୍ମା ହେ । ପୁରୁଣା ପୁଲିସ ସମୟରେ ଏ ଔଷଧ କିଛି
କର୍ମରେ ଲଗୁଅଲ ନ,ଆ ପୁଲିସକୁ ପୂଣାକରି କେବୁ ସେଠାକୁ ନ ଯିବାରୁ ଔଷଧ
ଅକର୍ମନ୍ୟ ହୋଇ ପୁଲିସ ଘରେ ପଡ଼ିଯାଏ । ଅତଏବ ଏଥର ଉକ୍ତ ଔଷଧ ମଫସଲ
ସ୍କୁଲ ମାନଙ୍କ ମେନେଜର ଓ ସରକାରୀ ଡକ୍ଟରୀଲ ଦାର ଓ ନାଏବ ମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା
ରଖାଗଲେ ଉତ୍ତମ ହେବ । ଔଷଧ ତାଙ୍କ ଜିମ୍ମା ଥିଲେ ଅତିଅଲ ଲୋକର କର୍ମରେ
ଆସେ ।

ଆମ୍ଭେମାନେ କୃତଜ୍ଞତା ସହୁତ ସ୍ଵୀକାର କରୁ ଅଛୁଁ ଯେ ପୁରଜିଲ ସ୍କୁଲର
ଦୁର୍ଘଟଣା ଶିକ୍ଷକ ବାବୁ ଦ୍ଵାରକାନାଥ ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ତ୍ତୀଙ୍କ କୃତ ଦୁର୍ଘଟଣା ବିବରଣ ଶିକ୍ଷକରେ
ଏକ ଶ୍ରେଣୀ ସୁସ୍ଥକ ଆମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଅଛୁଁ । ଏସୁସ୍ଥକ କଲିକତା
କାସିଘୋଷଗଲ ନାମ୍ଭର ଗୃହରେ କମ୍ପା କଟକରେ ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନବର୍ତ୍ତୀଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରାପ୍ତ
ହେବ ।

ବଲିତମାସ ତା ୭ ଶିଖରେ ଜଗତସିଂହ ପୁରଥାନା ଇଲକାରେ ଗୋଟିଏ
ଝୁନ୍ ହୋଇଅଛି । ଅଭିନା ନାମକ ଜଣେ ବ୍ୟାପୀ ଥିଲ ଦନାଇ ରାଉତର ତୟାର
ବିଆଳି କ୍ଷେତରୁ ଧାନ ଚୋରାଉ ଥିଲକି ଏମନ୍ତ ସମୟରେ ଉକ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ସ୍ଵାମୀ
ଘନାଇ ରାଉତ ତାହାଦେଖି ସେ ବାଲକକୁ ଏକ ଘୋରଠା ଓ ବିଧା ମାରିବାରୁ
ସେ ତଡ଼କ୍ଷଣାତ ମରିଗଲ । ଆସାମି ଧୂତ ହୋଇ ସ୍ଵୟଂ ମେଘସ୍ଵର ପାହେବଙ୍କ
ବିରାଜିତରେ ଅଛ । ଦୁର୍ଘଟଣା ହେତୁରୁ ଯେ କେତେ ପ୍ରମାଦରେ ଲୋକ ନାଶ
ହେଉ ଅଛନ୍ତି ତାହାମାନଙ୍କ ବୁଦ୍ଧିର ଅନୁସାରେ ଅପରିଚ୍ଛ ।

ପ୍ରେରଣ ପତ୍ର

ମାନୀପ୍ରଦର୍ଶିଲ ଶ୍ରୀଧୂତ ରତ୍ନକଲ ଦୀପିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ
ସାହୁନଧ୍ୟ ନବେଦନଂ— ସମୀପେଷୁ
ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ! କିଛି ଦିନଗତ ହେଲା କେତେକ ଜଣ କୁଲି ପତ୍ତର
ଅଧରେ ଏକଗତକ ବାରୁ ଥିଲେ ।

ବାଗିଚା ମିଶ୍ରର ଫେରନ ସାହେବ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ କୁଳକୁ କର୍ମରେ ଅମନଯୋଗୀ ଦେଖି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୋଷାବସ୍ଥା ଦୋଇ ହସ୍ତସ୍ଥିତ ଯଶ୍ଚିଦ୍ୱାରା କିତାରୁଣ ରୂପେ ପ୍ରହାର କରିବାରୁ ପ୍ରହାରିତ ଦରପ୍ରକୃତି ତତ୍ତ୍ୱଶାତ୍ ଭୂମିରେ ପଡ଼ି ପାଶତ୍ୟାଗ କଲ ।

ଏହି ମକରମା ଅନୁକ୍ୟ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବଙ୍କଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ସେ ବିଚାର କରି ଫେରନ ସାହେବଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ ବୋଲି ଝଲସ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ରହନ୍ତା ଫେରନ ସାହେବ ପ୍ରହାର କରି ଅଛନ୍ତି ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତି । ଶୁଣିଲୁ ଡାକ୍ତର ସାହେବ ସୁଦ୍ଧା ଶବ ଦେଖି ପ୍ରହାର ଦ୍ୱାରା ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଅଛି ବୋଲି ସାଟିଫିକେଟ ଦେଇଥିଲେ । ତଥାପି କି ବିଚାରରେ ଫାରେନ୍ ସାହେବ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ ହେଲେ କହିବାକୁ ନ ପାରୁ । ଆମ୍ଭେ ବୋଧ କରୁ ଏ ମରହତ୍ତା ବିଚାର । ଉତ୍ତରୀରେ କମିଶ୍ନର ସାହେବ ଦେଖନ୍ତୁ ବାଲେଶ୍ୱରର ମେଜେଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବ କେମନ୍ତ ବିଚାରକ । ଇତି ।

ବାଲେଶ୍ୱର	}	ବଶମ୍ଭୁତ
ଡାଂ ଗଣ ମାହେ ଅଗଷ୍ଟ		ଶ୍ରୀ ଅନାମ ଦାସ
ସନ ୧୮୭୭ ମସିହା		

ପତ୍ନି କାର ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ସମ୍ବାଦ ।
 ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରେବରଣ୍ଡ ଡବଲି ଉମିଲର ସାହେବ— ଟ ୨୩

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକାର ମୂଲ୍ୟ

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ	ଟ ୫ ଜା
ବର୍ଷାନନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ	ଟ ୭ ଜା

ଏ ସମ୍ବାଦ ସମ୍ପର୍କୀୟ ସମସ୍ତ ଚିତ୍ରାପତ୍ର ଓ ଟଙ୍କା ଇତ୍ୟାଦି ଶ୍ରୀ ଗୌରୀ-ଶଙ୍କର ରାୟ ମେନେଜରଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।

ପତ୍ରର କଟକ ଆଲମତର ବଜାର କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କୁମ୍ପାନୀର ପଥର ଗ୍ରହାରେ ହୋଇ ପତ୍ରିକାର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସକାଶେ ପ୍ରଚ୍ଛୁର କରାଗଲା ।

ଅତିରିକ୍ତ ପତ୍ର

ହେ କରଦାଶ୍ୱର ବିଶ୍ୱନାଥ, ହେ କରୁଣାସାଗର ଦାନନାଥ, ହେ ଦାରିତ୍ର ଦୁଃଖନାଶନ ଜଗନ୍ନାଥ, ଆପଣ କି ବାରମ୍ବାର ଅନୁମାନଙ୍କର ନାନାଦି ଅପରାଧ ମାର୍ଜନା କରିବାରେ ମଧ୍ୟ ଆମ୍ଭେମାନେ ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ତତୋଧିକ ଦୁଷ୍ଟମାନଙ୍କୁ ହେବାରୁ ଏଥର ଅତି ଅନୁମାନଙ୍କର ଅପରାଧ ଶମା କରିବା ନିମିତ୍ତ ପ୍ରତଜ୍ଞା କରି

ମହାକାଳ ସ୍ଵରୂପ ଚଳିତ ପଦ ୧୨୭୩ ପାଠକୁ ଶ୍ରୀ ହର୍ଷସିଂହଦେବ ମହାରାଜାଙ୍କ
 ନରମାଞ୍ଜରେ ଏହି ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶରେ ଏକାବେଳକେ ଜନଶୂନ୍ୟ କରିବା ନିମିତ୍ତ
 ଜନ୍ମଦେବା ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତାହାର ସାହାଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ପୁଷ୍ପରୁ କେବଳ ମାତ୍ର
 ଏହି କଟକ ସହରରେ କେବେକ ଜଣ ସ୍ଵରମାନଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡି ବାର ସ୍ଵରୂପ ସୂଚନା
 କରିବା ହୋଇଥିଲେ । ନବେତ୍ତ ଏ ଉତ୍କଳ ଦେଶରେ ପୁଷ୍ପ ଏହିପରି ଜଳାଭାବ
 ଅଥବା ଜଳ ପ୍ରାପନ ଦ୍ଵାରା ୨୫ ଅଞ୍ଚଳ ଓ ୮ ଅଞ୍ଚଳମାନଙ୍କରେ ଶସ୍ୟ ଅନୁସୂୟ ପଦ୍ମକୁ
 ଯେଉଁ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ କାଳ ସହର - ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଆଳାପ ହୋଇଥିଲା ତହିଁରେ
 ଅପତ୍ତ କୃପାରୁ ଯେଉଁ ଦେଶରେ ଶସ୍ୟାଦର ଭାଗ କଟକ ଓଜନ ସେଠାରୁ
 ନ୍ୟୁନ ହୋଇ ନଥିଲା । ଏବଂ ତାହା ମଧ୍ୟ ବର୍ଷର ଶେଷକୁ ଦୁଇତନ ମାତ୍ର ବନା
 ଅଧିକ ଦିନ ଭୋଗ କରି ନଥିଲୁ ସେ ଦେଶରେ ଏ ବର୍ଷର ଆରମ୍ଭରେ ବର୍ଷା
 ଉତ୍ତର ଧାନ୍ୟ ଫଳନ ଶେଷାଦରୁ ଅମଳ ନ ଦେଉ ଏବଂ ଶୀତ ଋତୁର ଉତ୍ପନ୍ନୋ-
 ପଦ୍ମକୁ ଶତ୍ୟାଦର ସାକ୍ଷେପଣ ନ ଦେଉ କାର୍ତ୍ତିକ ଘାଟାବଳ ଅମାକ ସ୍ୟାଠାରୁ
 ଶୀତଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସରଗର ଶତ୍ୟାଦର ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇ ତଦୁତ୍ତରେ ଏତତ୍
 ଦେଶୀୟ ବିହୀତ ଶତ୍ୟାଦର ସଞ୍ଚୟୀ ବ୍ରହ୍ମପୁରତଳ ପ୍ରମୁ । ତ୍ତ ସେଠାର ପରିମାଣରେ
 ଦୁର୍ମୂଲ୍ୟାନ୍ତୀ ଜାତ ହୋଇ ସର୍ବଦା ଦେଶରେ ପ୍ରଜ୍ଵଳିତ ପୁଷ୍ପକ ଏରୁପ ଶସ୍ୟ ଦ
 ସତ୍ୟାଧିକ କରନ୍ତା ଯେ ଅକସାତ୍ ପୁଷ୍ପ ଭବିଷ୍ୟତ ବଳା ସତ୍ୟାଧିକପ୍ରମାଣ
 ବାକ୍ୟାନୁସାୟୀ କୌଣସି ଦୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ଏକପେର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାପ୍ତ ର
 ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ହୁଅନ୍ତା ଏବଂ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଏ ଦେଶସ୍ଥ ଶ୍ୟାନ୍ତ ରକ୍ଷକ ଓ ଦୁଷ୍ଟ ସହାରକ
 ଶମତା ବିଶିଷ୍ଟ ଦଣ୍ଡଧରମାନେ ଏ ସହରରେ ନାନାଦି ଦୋକାନ ଓ ଗଞ୍ଜ ଓ
 ଗୋଦାମାତରେ ଶସ୍ୟ ଦ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ କେବଳ ମାତ୍ର ଏକ ରାତ୍ରିରେ
 ତନିଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନୁର୍ଜାନ ହୋଇ ତଦୁତ୍ତରେ ଡମେ ଡମେ ସେଠାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଦୁର୍ମୂଲ୍ୟ ହେବାର ସ୍ଵପ୍ନ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଓ ଅନୁଭବ କରିବାରେ ମଧ୍ୟ ଯେଉଁ ବ୍ୟସ୍ତ ଦର
 ନିରଖ ପ୍ରତି ହସ୍ତକ୍ଷେପଣ କରିବାର ଅଶକ୍ତ ହୋଇ ଆପଣାକୁ ଆଇନର ଦାସ
 ଥିବାର କହୁ ଶକ୍ତି ରହନ୍ତେ—ଏବଂ ଆଇନ ସାହାଜ ଛାଡ଼ିଲେ ଜନ୍ମ ଓ ମୃତ୍ୟୁ
 ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଅଛି ଏପରି ଶମତାକାନ୍ ଯେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ମାନ୍ୟବର ଲେଫ୍ଟନେଣ୍ଟ
 ରାଜର୍ଣ୍ଣର ସେ ସ୍ଵପ୍ନ ଉପସ୍ଥାପିତ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷାନଳର ଉଦୟ ସମୟରେ ଏ ଜଳକୁ
 ଶୁଦ୍ଧଗମନ କରି ଅପଣାର ପ୍ରକାଶ ଦରବାର ଯେଉଁ ନିରଖ ପକ୍ଷରେ ମୁଖ
 ପ୍ରସାରଣ କଲେ ତାଙ୍କୁ ଚୌର ଅଥବା ଦସ୍ୟୁମାନଙ୍କୁ ସମାନ ହେବାକୁ
 ପଡ଼ିବାର ବ୍ୟାଧ୍ୟା କରିବା ଦ୍ଵାରା ବୋଧ ଦେଇ ପ୍ରସ୍ତାନ କଲେ ସେ ନିରଖର
 ଜନସ୍ଵ ପ୍ରତି ତରପ ଆପଣା ମନେ ଛା ସାମାନ୍ୟ ଦଣ୍ଡିଦାରମାନେ ନିଶ୍ଚୟ କରନ୍ତେ
 ଏବଂ ତାଙ୍କୁ କୌଣସି ଶମତା ନଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ସ୍ଵପ୍ନ ଆପଣାକୁ ଦ୍ଵିଗୁଣ ଦଣ୍ଡଧର
 ସ୍ଵରୂପ ଏ ସହରରେ ଶସ୍ୟ ଦ ବିଷୟ ହେଉଥିବା ସ୍ଥାନାଦରେ ଏକ ଏକ ଦଣ୍ଡ ଓ

ତରଫରୁ ଏବଂ ବଟକରାମାନ ନେଇ ହେତା ଓ ବିହେତାଙ୍କର ମଧ୍ୟସ୍ଥ ହୋଇ
 ଶସ୍ୟାଦର ନିରାଶ କରନ୍ତୁ କରି ଏବଂ ଓଜନ କରି ଦେଇ ଉଭୟ ପକ୍ଷକୁ ସେହି
 ଓଜନ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କର କ୍ଷତି କରିବାର ଭୟ ଦର୍ଶାଇ ବେପାରୀଙ୍କଠାରୁ ନଗଦ
 ପଇସା ଓ ଗ୍ରାହକଙ୍କଠାରୁ ପା ଓ ପସୁରି ନାମରେ ପାଞ୍ଚ ସେରରେ ଏକପାଆ
 ଲେଖାଏ ଶସ୍ୟ ରସୁମ ସୁରନ୍ତ ଅସୁଲ କରି ନିଅନ୍ତେ ଏବଂ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ରୂପେ ଶସ୍ୟାଦର
 ଆମଦାନୀ ହେଉଥିବା ସମୟରେ ତାହା ବିହେତା ନ କରାଇ ବନ୍ଦ କରିଦେଇ
 ସଙ୍ଗ୍ରାହାଧାରଣଙ୍କର କ୍ଷେମ ଦାୟକ ହୁଅନ୍ତେ ଏବଂ ଆତ୍ମମାନଙ୍କ ରାଜନେତ୍ର ଆପଣାର
 ପୂଜା ପ୍ରତିପାଳଣ ଓ ଦାନ ବସ୍ତୁନତା ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥିତ କାଳାନଳର ଶ୍ୟନ୍ତି
 ନିମିତ୍ତ ନାନା ପ୍ରଦେଶରୁ ଅସଂଖ୍ୟ ଶସ୍ୟାଦ ଅଣାଇବା ଦ୍ୱାରା ଅକାତରରେ ଦାନ
 ଓ ବିହେତା କରିବା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମହାଜନ ଓ ବେପାରୀମାନେ ମଧ୍ୟ ଦେଶ
 ବିଦେଶରୁ ଯଥେଷ୍ଟ ରୂପ ଶସ୍ୟାଦର ଆମଦାନୀ ଓ ବିହେତା କରିବା ବିଶେଷତଃ
 ନୂତନ ବିଆଳି ଧାନ କ୍ରମେ କ୍ରମେ ଅମଳ ହୋଇ ସହର ମଧ୍ୟରେ ବିହେତାରମ୍ଭ
 ହେବା ପ୍ରକାଶେ ଅଦ୍ୟାପି ଶସ୍ୟାଦର ଭାର୍ତ୍ତର ବୃଦ୍ଧି ସ୍ଥିର ହୋଇ ରହି ନପାରନ୍ତା
 ଏଥିର ମୂଳ କାରଣ ଆତ୍ମମାନଙ୍କର କେହି ଦଣ୍ଡଧର ମାନେ ଅନୁପ୍ରଣା ନ କରନ୍ତେ
 ଏହା କଦାପି ସମ୍ଭବର ଯୋଗ୍ୟ ହୁଏ କେବଳ ଆପଣଙ୍କ ଖୋଷାଧରେ
 ଆମ୍ଭେମାନେ ପଡ଼ିତ ହୋଇଥିବାରୁ ଅନ୍ୟ କାହାର କ୍ଷମତା ଓ ବିବେକତା କାର୍ଯ୍ୟରେ
 ଆସିବାକୁ ନାହିଁ, କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କ ଅନ୍ୟକରଣରେ ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାପ୍ରତି
 ଦୟାର ସଞ୍ଚାର ହେବାକୁ ନାହିଁ ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମ୍ଭେମାନେ ଶ୍ରବଣ କରି ଅଛୁ
 ଯେ ଏ ସହରର ବାସିନ୍ଦାମାନେ ଉକ୍ତ ଦଣ୍ଡିଦାରମାନଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱକତାରେ ଅତିଶୟ
 କ୍ଳେଶିତ ହୋଇ ସହ୍ୟ କରି ନ ପାର ଏକ ଆବେଦନ ପତ୍ର ଆତ୍ମମାନଙ୍କର କମିସ୍ନର
 ସାହେବଙ୍କ ସମୀପରେ ଅଗତ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଦାନଦୟାକୁ ଗୁଣ ବିଶିଷ୍ଟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ
 କମିସ୍ନର ସାହେବ ମଧ୍ୟ ଦଣ୍ଡିଦାରମାନଙ୍କର ଦୁଷ୍ଟର୍ମ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଦ୍ୱାରା ଅବଗତ
 ହୋଇ ଚରଣ୍ଡମେଣ୍ଡକୁ ଜଣାଇବା ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କ ହସ୍ତରୁ ପୂଜାମାନଙ୍କର ଚୋ
 ରକ୍ଷଣ ନିମିତ୍ତ କୌଣସି ପ୍ରତିକାର କରିବାର ଅଶ୍ରାବନା ପ୍ରଦାନ କରି ଅଛନ୍ତି
 ଆମ୍ଭେମାନେ ଏହି ସମୟରେ ଏହା ପଶ୍ଚାତ୍ତରୁ ଅଛୁ ଯେ ଦଣ୍ଡିଦାର ମାନେ ଯେ
 ରୂପ ଅବଗଣ କରୁ ଅଛନ୍ତି ତାହା କି ନେଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ରଖିମୟ ନୁହେଁ
 ଓ ବେଆଇନ କର୍ମ ନିମନ୍ତ କି କୌଣସି ଅଇନର ଜନ୍ମ ଅଦ୍ୟାପି ହୋଇ ନାହିଁ
 ହେଉ ନ ଥାଏ ଯେଉଁ ଆଇନ କି ମନୋଭବ ଅଟେ ତାହାର ନୂତନ ଜନ୍ମ
 ଦେଲାନ କି ପରିକରଣ ଅଛି ତଦ୍ୟାପି ଏଥର କୌଣସି ଯଥେଷ୍ଟ ଉପାୟ କର
 ନ ଯାଏ ନେବେ ଉଭୟ କଳକୁ ମଧ୍ୟ ଏ ଦେଶର ଶସ୍ୟାଦର ଭାର୍ତ୍ତ କଦାପି ଉକ୍ତ
 ଦଣ୍ଡିଦାରମାନଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱକତା ହେଉଁ ବୃଦ୍ଧି ହେବାର ବିଶ୍ୱାସ ହେଉନାହିଁ ।

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ସାମ୍ବାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

ଭାଙ୍ଗ ଶନିବାର ତା ୨୨ ରଖ ମାତ୍ରେ ସିପ୍ତମ୍ବର ସନ ୧୮୭୭ ମସିହା
ମୁତାବକ ଦ୍ଵାଦ ଆଶ୍ଵିନ ସନ ୧୨୭୪ ସାଲ ଅଷ୍ଟମ ସଂଖ୍ୟା

ବିଦେଶକୁ ଶସ୍ୟ ରପ୍ତାନି ଓ ତହିଁର ଫଳ

“ବାଣିଜ୍ୟ ବଦତେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ” ବୋଧ ହୁଅଇ ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳରେ ଏବତନର ସୃଷ୍ଟି ପକ୍ଷରେ ଅତିଅଳ୍ପ ଲୋକ ସନ୍ଦେହ କରୁଥିବେ । ପୁରୁତନ କାଳରେ ଶକ୍ତିମାନେ ଯାହାକି ଅଛନ୍ତି ଅବଧି ତାହା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ହେଉ ଅଛି ଏଥିରୁ ସପ୍ତମାଣ ହେଉ ଅଛି ଯେ ବାଣିଜ୍ୟ ଅର୍ଥେ ପାକ୍‌ନର ନିଶ୍ଚୟ ଉପାୟ । ବାସ୍ତବରେ ଗତ ବୃତ୍ତାନ୍ତରେ ସମୁଦ୍ର ପଥରେ ଦେଶ ନିରକ୍ଷୁ ଚାଲିବାରେ ଏ ଦେଶର ଯେଉଁପରି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ହୋଇ ଅଛି ତାହା ମଫତଲ ଚାଷୀଙ୍କ ଅବସ୍ଥାରୁ ଅବଗତ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଅବଗତ ନାହିଁ ମୂଳରେ ଯେତେବେଳେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ମାତ୍ର ଚାଷ ଚାଲିଥିଲା ତେତେବେଳେ ଚାଷୀମାନେ ସୁମାର ରୂପେ କର ଦେଇ ପାରୁ ନ ଥିବାରୁ ନାନା ପ୍ରକାର କଷ୍ଟ ଶ୍ରେଣୀ କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର ଏତେବେଳେ ତାହାଙ୍କର ଆବସ୍ଥାର ଅନେକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଅଛି । ଯାହାର ଚିରାକନା ଶେଷେ ପରିଧାନ ମାତ୍ର ଥିଲା ତାହାର କାଳରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ନନ କଲଚର ଚାଷର ଅତି ଯତ୍ନରେ ଛାପିଲ ଅବାର ଦେଖାଯାଏ ଓ ସେ କୃଷକ ଅନେକ ଧାନ ଅମଳ କରୁଥିଲା ସେ ସୁଦ୍ଧା ଅର୍ଥହୀନ ହୋଇ ଜମି ଦାରର ଅଳ୍ପମାତ୍ର ଅଧ୍ୟାୟ ଦେଖିଲେ ତାହା ନିବାରଣ ସକାଶେ ଅନେକରେ ସହରରେ ରହି ମକଦ୍ଦମାର ବ୍ୟୟମାନ ଚଳାଉ ଅଛି । ଏକ ଶସ୍ୟ ବେପାର ହେତୁରୁ ସତ୍ତକ ପଥ ନିର୍ମାଣ ହେବାରୁ ସବସାଧାରଣଙ୍କର ଗମନାଗମନର ସୁଯୋଗ ହୋଇଅଛି । ଏବଂ ଏହି ବେପାର ହେତୁରୁ କେତେକେତେ ବ୍ୟବସାୟର ଆବଶ୍ୟକ ହେବାରୁ ତହିଁରେ ଅସଂଖ୍ୟ ପ୍ରାଣୀ ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇ ଭରଣ ପୋଷଣ ହେଉ ଅଛନ୍ତି । ଏହି ରୂପେ ଆଲୋଚନା କରି ଦେଖିଲେ ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରତୀତି ହେବ ଯେ ବେପାରର ବୃଦ୍ଧିହେବାରୁ ଦେଶସ୍ଥ ସମସ୍ତ ବ୍ୟବସାୟର ଉପଯୁକ୍ତ ରୂପ ଉନ୍ନତି ହୋଇ ଲୋକମାନେ କ୍ରମେ ଧନବାନ୍ ହେବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଅଛନ୍ତି । କେବଳ

ଯେଉଁମାନେ ସରକାରୀକରଣ କରୁ ଅଛନ୍ତି ସେ କହିତ ତାହାଙ୍କର ଅଲଗା ହେବାର ସମ୍ଭାବନା, ମାତ୍ର ଏପରି ଲୋକଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ଅଳ୍ପ ଓ ତାହାଙ୍କ ସକାଶେ ସରକାରର ଉଚିତ ସେ ସମୟ ସମୟରେ ଖାଦ୍ୟ ପାମଗ୍ରୀର ମୂଲ୍ୟାନ୍ୱୟରେ ବେତନ ବୃଦ୍ଧି କରୁଥିବେ ।

ମାତ୍ର ଉପସ୍ଥିତ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଲୋକଙ୍କ ମନରେ ଏବେ ଏକ ସଂଗଠ୍ୟ ଜାତ କରାଅଛି ଯେ ଦେଶରୁ ଶସ୍ୟ ବାହାର ଯିବାରୁ ଲୋକଙ୍କର ଏତଦୂର୍ଦ୍ଦଶା ପଡ଼ୁଅଛି ଓ କେତେ କେତେ ଲୋକସରକାର ଓ ଇଉରୋପ ଶକ୍ତିବାଦୀ ଅନ୍ୟଲୋକ ମଧ୍ୟରେ କିଛି ପ୍ରଭେଦ ନ ଥିବାର ଜ୍ଞାନ କରି ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କହୁ ଅଛନ୍ତି କି ସରକାର ଆଗେ ଅଲ୍ପ ଧନ ଦେଇ ଏଦେଶକୁ ଶସ୍ୟ ଶୂନ୍ୟ କରି ଏଥର ଟଙ୍କା ନେବାର ଉପାୟ ସ୍ୱରୂପ ଉକ୍ତ ଗୁଡ଼ିଲର କିୟତଂଶ ସାହାଜରେ ଆଣି ଦେଇଥିବା ଟଙ୍କା ଆଠଗୁଣ କରି ଦେନଯାଉ ଅଛନ୍ତି । ଏକଥା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅସଙ୍ଗତ ଓ ହାସ୍ୟାସ୍ପଦ ଥିଲେହେଁ ଶସ୍ୟ ଚପ୍ତାଳ ପକ୍ଷରେ ଲୋକଙ୍କ କି ଅଭିପ୍ରାୟ ତାହା ସ୍ପଷ୍ଟରୂପେ ଏଥରୁ ଉପଲବ୍ଧ ହେଉଅଛି ।

ମାତ୍ର ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ବିବେଚନାରେ ଚପ୍ତାଳ ସଙ୍କଳରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ ବରଂ ଚପ୍ତାଳ ହେତୁରୁ ଏ ସମୟରେ ଅନେକ ଉପକାର ହୋଇ ଅଛି । ଯଦ୍ୟପି ଗୁଡ଼ିଲର ବାଣିଜ୍ୟ ପୂର୍ବରୁ ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତା ତେବେ ଏତେବେଳେ ସରକାରୀ ଗୁଡ଼ିଲ ଆସିତାକୁ ଏତେ ଗାଢ଼ ଓ ନୌଜା କେଉଁଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତା ଓ ମଧ୍ୟ ଏ ଦୁର୍ମୂଲ୍ୟରେ ଗୁଡ଼ିଲ ଜଣିବାକୁ ଏକେ ଟଙ୍କା କେଉଁଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତା ? ପୁନଶ୍ଚ ଯେ ରୂପ ଶସ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ଅଳ୍ପ ଅଧିକ ହେଲେ ଯେଉଁଠି ଉଦ୍ଭେଦର ଅଧିକ ଭୂମି କର୍ଷଣ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ପନ୍ନ ବୃଦ୍ଧି ହେବାରୁ ପୂର୍ବରୁ ଆଠଅଣା ଫସଲ ପ୍ରାପ୍ତିର ଯେ ଫଳ ହୋଇଥାନ୍ତା ଇଦାନର ଛଅଅଣା ଫସଲ ପ୍ରାପ୍ତିରେ ତଦପେକ୍ଷା ଉତ୍ତମ ହୋଇଅଛି ।

୨୪ ଅଙ୍କର ଗିରାନ ଏ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷାପେକ୍ଷା ଅତି ସାମାନ୍ୟ ଥିଲା ମାତ୍ର ଶେଷ ସମୟରେ ଦୁଇ ମାସରେ ଲୋକ ବିଶେଷ ଦୁଃଖ ପାଇ ଥିଲେ । ଏ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଆରମ୍ଭ ହେଲେ ଦନାବଧି ଆଜକୁ ପ୍ରାୟ ୯ ମାସ ଲୋକମାନେ ଯେ ନିର୍ବାହ କଲେ ଏ ଶକ୍ତି ସେ କେଉଁଠାରୁ ପାଇ ଥାନ୍ତେ ଯଦ୍ୟପି ବାଣିଜ୍ୟରେ ପ୍ରାଧିକାର ରୂପେ ଦେଶର ଶ୍ରୀବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତା । ୨୨ ଅଙ୍କ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରେ ଟଙ୍କାକୁ ସେଠାର ଗୁଡ଼ିଲ ମିଳୁଥିଲା । ଏ ସମୟରେ ଟଙ୍କାକୁ ସେ ୩୩ ମିଳୁ ଅଛି ଚପ୍ତାଳ ହେତୁରୁ ଏ ପ୍ରଭେଦ ହୋଇଅଛି ଏହା ବିବେଚନା କରାଯାଇ ନ ପାରେ । କାରଣ ସେ

ସମୟରେ କେବଳ ଓଡ଼ିଶାରେ ଅଜ୍ଞାନ ପଡ଼ିଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଚତୁର୍ଦିଗ
 ଚ୍ୟାପ୍ରକରି ଅଛି କେବଳ ବାଣିଜ୍ୟର ପ୍ରସାଦରୁ ଏ କଠିନ କାଳରେ ଯଥୋଚିତ
 ଉପଶମ ହୋଇ ଅଛି । ସମେତ ନାହିଁ ଅତଏବ ବାଣିଜ୍ୟକୁ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର କାରଣ ଜ୍ଞାନ
 ନ କରି ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ଶାନ୍ତି ନିକେତନ ସ୍ଵରୂପ ବାଣିଜ୍ୟର ମଦତ୍ତ ସଂଜ୍ଞା ରକ୍ଷା
 କରିବାର ଉଚିତ । କେତ୍ର ନେତ୍ର ଗୁପ୍ତି ଲେଭରେ ମୁଖ୍ୟ ହୋଇ ଆପଣା ହସ୍ତଗତ
 ସମସ୍ତ ଶସ୍ୟ ବିକ୍ରି କରି ପଣ୍ଡାତକୁ ଦୁଃଖ ଲଭିଥିବେ ସତ୍ୟମାତ୍ରି ଏ ତାହାର ଗୁଳିର
 ଦୋଷ ବାଣିଜ୍ୟର ଦୋଷ କଦାଚନୁହଇ ବାଣିଜ୍ୟ ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାହାର ଅବସ୍ଥା
 ଉତ୍ତମ ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ କାରଣ ଯେ ରୂପ ଅବସ୍ଥାରେ ହସ୍ତଗତ ଶସ୍ୟକୁ ଛାଡ଼ି ଦେଲା
 ସେହି ରୂପ ଅବସ୍ଥାରେ ଅଧିକ ଶସ୍ୟ ଉତ୍ପନ୍ନ ନ କରିବାର ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରେ ।
 ଲଭର ଆଶାରେ ମନୁଷ୍ୟମାନେ ଅଧିକ ଶସ୍ୟ ଉତ୍ପନ୍ନ କରିବାର ନୂତନ ନୂତନ
 ଉପାୟ ଚିନ୍ତା କରୁ କରୁ ବୋଧ ହୁଅଇ ଏକ ସମୟରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କ୍ଷମତା ପାଇବେ
 ଯେ ରୂପ ମାନଙ୍କର ଅତ୍ୟଧିକ କରୁଣା ହେଲେ ସେମାନେ ଅଧିକ ଫସଲ ପ୍ରାପ୍ତହୋଇ
 ଏ ରୂପ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପ୍ରାୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିବାରଣ କରିବେ । ମାତ୍ର ଶସ୍ୟ ରପ୍ତାନ
 ନହେଲେ ସେ ଆଶା ଲୋକଙ୍କର ହେବନାହିଁ । ଏଣୁ କି ଯେ ବର୍ଷ ଫସଲ ହେବ
 ସେବର୍ଷ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ରହିବେମାତ୍ର ଦୈନିକତଃ ହେଲେ ଏକାବେଳକେ ନିରୂପାୟ
 ହେବେ ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ସଂସାଧାରଣକୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛୁ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ
 ଯୋଗୁଁ ବାଣିଜ୍ୟସହ କୌଣସି ପ୍ରକାର କୁହଂସ୍ତାର ଜାତ ନ କରି ସଂଜ୍ଞା ତହିଁରେ
 ବିନ୍ଦିତ ପକ୍ଷରେ ଯତ୍ନବାନ୍ ହେବେ କାରଣ ତାହାର ଉନ୍ନତ ଲଭର ଏକମାତ୍ର
 ଉପାୟ ।

ରାଜସ୍ଵ ମାତ୍ରର ଦରଖାସ୍ତ୍ର

ପାଠକ ମହାଶୟମାନେ ଶ୍ରବଣ କରିଥିବେ ଯେ ଅଲଭନ ହେଲା କଟକସ୍ଥ
 ସମସ୍ତ ଜମିଦାରମାନେ ରାଜସ୍ଵ ମାତ୍ର ପାଇଁବା ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ଏକ ଦରଖାସ୍ତ୍ର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ
 କଲଚର ସାହେବଙ୍କୁ ଅର୍ପଣ କରିଥିଲେ । କଲେକ୍ଟର ସାହେବ ଜମିଦାରଙ୍କ ପକ୍ଷରେ
 ସୁବିଚାର କରିବା ଓ ନିଜାନ୍ତରେ ରାଜସ୍ଵ ମାତ୍ର ଦେବାର ନ ହେଲେ ଲଟକନ୍ଦୀ
 ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁକତ କରି ଜମିଦାରଙ୍କୁ ଖଜଣା ଆଦାୟ କାରଣ ସମସ୍ତ ଦେବା
 ସକାଶେ ଉକ୍ତ ଦରଖାସ୍ତ୍ରକୁ ଧାର୍ଯ୍ୟମତେ ଜମିଦାର ସାହେବଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାନ୍ତେ
 ସେଥିରେ ସାହେବ ପ୍ରଶଂସିତ ତଳ ଲେଖିତ ଆଜ୍ଞା ପ୍ରଦାନ କରିଅଛନ୍ତି ।

। ଇ । ସାହେବ ଏକଟିଙ୍କ କମ୍ପିୟର । କ । କଟକ

ଏ ଦରଖାସ୍ତ ଯେଉଁମାନେ ଦେଉ ଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ସରକାରଙ୍କ ତଦତ୍ତରୁ ରାଜସ୍ୱ ମାତ୍ର ଦୟାପିବାର ଭାଗେ ଦୟାଦାଉ ନ ପରେ । କାରଣ କି ସେମାନେ ସରକାରରୁ ନୋକସାନ ମଜୁରୀ ପାଇବାର ହକଦାର ନୁହନ୍ତି । ଓ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ କରୁଲିୟତରେ ନୋକସାନ ମଜୁରୀପାଇବାର କିଛି ସର୍ତ୍ତ ଲେଖା ନାହିଁ । ଯଦ୍ୟପି ସରକାରରୁ କୌଣସି କୌଣସି ସନରେ କିଛି କିଛି ମେହର ବାମା ସୁରକ୍ଷି ନୋକସାନ ଦିଆଯାଇଅଛି ତାହାକିଛି ଏମାନଙ୍କର ହରେକ ନୋକସାନରେ ମାତ୍ରପାଇବା ପକ୍ଷରେ ଦଲିଲ ନୁହେଁ ଓ ସରକାରରୁ ସେମାନଙ୍କ ସହତ ଯେବନୋବସ୍ତ ହୋଇ ଜମିଦାର ଓ ସରକାରଙ୍କର ମାନଙ୍କୁ ମାଲିକାନା ସୁରତ ଦିଆଯାଇ ଅଛି ତାହା କେବଳ ବନୋବସ୍ତ ସର୍ତ୍ତ ମୁତାବକ ତାଙ୍କମାନଙ୍କ ଜମିଦାରୀର ଲତ୍ତା ଓ ଲୋକସାନ ସେମାନଙ୍କ ତକଥବା ଲିହାଜରେ ଦିଆଯାଇ ଅଛି ଯଦ୍ୟପି ଅଧିକ ମୁନାଫା ସେମାନେ ପାଆନ୍ତି ସେ ହେତୁରୁ ସରକାରରୁ ସେମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଅଧିକ ମାଲଗୁଜାରି ସୁରତ ନିଆଯାଏ ଜମିଦାର ଯେବେ ଆପଣା କାର୍ଯ୍ୟ ଅନ୍ତର ମାତ୍ରକେ କରନ୍ତେ ତେବେ ସେମାନଙ୍କର ଆପଣା ଜମିଦାରୀର ନୋକସାନ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାରେ କିଛି ମୁସକଲ ନ ଥିଲ ଏସାଲରେ ଏଦେଶରେ ଶସ୍ୟ ଅଭାବରୁ ଯେଉଁ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଲୋକମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ପଡ଼ି ଅଛି ତାହା ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କ ଅକୃପାରୁ ତହିଁ ନିମନ୍ତେ ବଡ଼ ଅତ୍ତଶୋଷର ବିଷୟ ଓ ସରକାର ତରଫରୁ ଏସନ ଅତିଶୟ ଟଙ୍କା ପ୍ରାୟ କୋଟି କୋଟି ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖରଚ କରାଯାଇ ଅନ୍ୟ ଦେଶରୁ ଶସ୍ୟାଦି ଅଣାଯାଇ ଏ ଜିଲାର ଲୋକମାନଙ୍କ ପ୍ରାଣରକ୍ଷା କରା ଗଲା, ଏହା ଯେସବୁ ସରକାର ତରଫରୁ ଝେକ କରାଗଲା ତାହା ଯେବେ ଜମିଦାର ଆପଣା ଅନ୍ତର ମୁତାବକ ଝେକ ଓ ଆପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସାଧନ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଆପଣା ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ବଞ୍ଚାନ୍ତେ ସରକାରରୁ କଦାପି ଝେକ ପଡ଼ି ନ ଥାନ୍ତା ସେମାନଙ୍କର ଭାର ସରକାର ଆପଣା ଉପରେ ନେଲେ ଏସିଓଏଏ ଯେ ସରକାରରୁ ଖଜଣା ଅନ୍ତର ସେ ଜମିଦାରମାନଙ୍କୁ ମାତ୍ର ଦିଆଯାଏ ତାହା ଆମ୍ଭଙ୍କୁ କଦାପି ଯଶା ଜାଉନାହିଁ ବରଂ ଏ ବିଷୟ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ଅଛି ଯେ ଯଦ୍ୟପି ଆସନ୍ତା ସନର ଫସଲ କି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଔଷ୍ଣ ହେବ ଓ ଧୋଇରେ କି ଅନ୍ତର ବାକି ରହି ଅଛି ତାହା କିଛି ଛଣାଯାଇ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଦରଖାସ୍ତ କାଗ୍ରମାନେ ଯେ ଅନ୍ତର ଏସନର ଫସଲ ନୋକସାନ ହୋଇଥିବାର ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ସେ ଅନ୍ତର ହୋଇଥିବା ପକ୍ଷରେ ଆମ୍ଭର ଯଥେଷ୍ଟ ସମେତ ହେଉଅଛି ଯଦିଏ ପକ୍ଷର ନୋକସାନ ହୋଇଥାଏ ତେବେ ଏ ସନରେ ଯେପରି ଗୁଉଲ ଇତ୍ୟାଦି ଶସ୍ୟର କମରୁ ଦୁମୂଲ୍ୟ ହୋଇ ଅଛି ସେହପରି କାଏମ ରହେ । ତେବେଜମିର ଅଧା ଫସଲ ଜମିଦାରଙ୍କୁ ମିଳିଲେ ତହିଁରୁ ଖଜଣା ନିଃସମେତରେ ଆଦାୟ ହୋଇପାରେ ଅତଏବ ଜମିଦାରମାନଙ୍କୁ ଗୁହ ଯେ

ସେମାନେ ଆପଣା ଆପଣା ଜମିଦାରୀରେ ରହୁ ଓ ରୟତମାନଙ୍କୁ ଲଗାସା ଓ ବିଭିନ୍ନ ଆଡ଼ଦେଇ ଲରଦୁଦ୍ ଆବାଦ କରାଇ ଆପଣା ରୟତଙ୍କୁ ବସ୍ତାଉନ୍ତୁ ଓ ଯେବେ କି ଜମିଦାର ମାଲିକମାନେ ଯେପରି କି ଶୁଦ୍ଧ ଯେପରି ମେହନତ କରନ୍ତି ତେବେ ଆପଣା ଫସଲ ହେବାର କିଛି ମୁସ୍କିଲ ମାଲୁମ ହେବାର ନୁହେଁ ଅଟଏବ ।

ହୁକୁମ ହେଲ କି

ଏ ହୁକୁମର ନିକଲି ଲଲଟର ସାହେବଙ୍କ ହୁକୁମକୁ ପଠାଯାଇ କି ସେ ଦରଖାସ୍ତକାଗ୍ରମାନଙ୍କୁ ଉପର ଲିଖିତ ହାଲ ଉତ୍ତମ ରୂପେ ଚୁଝାଇ ଦେବେ । ତା ୧୨ଶ ମାହେ ସିତମ୍ବର ସନ ୧୮୭୬ ମସିହା ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜମିଦାର ସାହେବ ଯେ ଆପଣ୍ଡିମାନ ଆଗତ କରିଅନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ ଆମ୍ବୁସାନଙ୍କ ଅଭିପ୍ରାୟ ପୁସରୁ ବ୍ୟକ୍ତ ହୋଇଅଛି । ପୁନରୁକ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଉକ୍ତ ହୁକୁମ ଲେଖିତ ଦୁଇଏକ ବିଷୟର ମର୍ମ ଆମ୍ଭେମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଚୁଝି ପାରୁନାହିଁ । ଯଦ୍ୟପି ସରକାର ବହୁକାଳର ଦାୟରୁ ଏବର୍ଷ ସେଇ ପୁସକ ମୁକ୍ତ ହେବେ ତେବେ ସେଥିରେ କାହାର ଗୁରୁ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଆଗାମୀ ଫସଲର ଅବସ୍ଥାପକ୍ଷେ ଗତ ଶସ୍ୟ ହାନିର କି ସମ୍ପର୍କ ଅଛି ? ମଧ୍ୟ ସେଥିରେ ସରକାରର ଲାଭ କି ? ଯଦ୍ୟପି ଆଗାମୀ ଫସଲର ବିଗୁର କରାଯାଏ ତାହାହେଲେ ତ ଜମିଦାରଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ବିବେଚନା କରିବାର ଉଚିତ କାରଣ ବିଧାୟକ ଫସଲ ନଷ୍ଟ ହେବାର ସମସ୍ତେ ସ୍ୱୀକାର କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଓ ସାରଥ ଫସଲର ଅବସ୍ଥା ଜାଣିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ହେଲେ ନର୍ତ୍ତମ୍ବର ମାତ୍ର ଲଟବନ୍ଦ ସ୍ତକିତ କରିବାର ଉଚିତ ହେଉଅଛି ମାତ୍ର ଜମିଦାର ସାହେବ ଏପରି ସୁଫାରସ କରି ବୋର୍ଡକୁ ନ ପଠାଇ ଯେ ଏକାବେଳକେ ଦରଖାସ୍ତ ନାମଞ୍ଜୁର କଲେ ଏହା ଜମିଦାରଙ୍କ କର୍ମ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଗ ବିନା ଅନ୍ୟ କି ?

ପୁନଶ୍ଚ ଜମିଦାର ସାହେବ ଲେଖନ୍ତି ଯେ ଜମିଦାରମାନେ ସ୍ୱକର୍ମ ସାଧନ କରିଥିଲେ ସରକାରକୁ “କୋଟି କୋଟି” ଟଙ୍କାର ଗୁରୁଲ ଦେଖାନ୍ତୁରୁ ଆଣିବାର ପ୍ରୟୋଜନ ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତା ଏ କଥା ସତ୍ୟ ହେଲେହେଁ କାହା ଦୋଷରୁ ତାହା ହେଲ ନାହିଁ ? ସରକାର ଅଧିକ ଜମିଦାରଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଯଥୋଚିତ ପରିମାଣରେ ଉନ୍ନତ କରି ନାହାନ୍ତି ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ଯେ ଅଧିକାର ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଏହା ମଧ୍ୟ ଚିରସ୍ଥାୟୀନୁହଇ ଆପଣା ବନ୍ଦୋ ବସ୍ତରେ କି ରୂପ ରକ୍ଷା ସ୍ଥିର ହେବ ଏହି ଭାବନାରେ ସେମାନେ ଆପଣା ଜମିଦାରୀ ପ୍ରତି ଯଥେଷ୍ଟ ମନୋଯୋଗ କରୁନାହାନ୍ତି ।

ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଶେଷ ସମୟରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି । କେଜାଣେ ଯେ ଜମିଦାରଙ୍କର ଏହି ଅଚର ସ୍ତ୍ରୀ ସ୍ତ୍ରୀ ଭାବନା ଏଥିର ଅବା ଏକ କାରଣ ହୋଇ ଥିବ । ଯତ୍ନକାଳରେ ସରକାର ଏତେ ଉପାୟ କରିସୁଦ୍ଧା ଯଥେଷ୍ଟ ଶୁଭଳ ଆଣିବାକୁ ଅସମର୍ଥ ହେଲେ ସେ ସ୍ତ୍ରୀ ଏ ଦେଶର ଜମିଦାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଯେ ଉକ୍ତ କର୍ମ ନିର୍ବାହ ହୁଅନ୍ତା ତାହା ସମ୍ଭବର ଅତ୍ୟନ୍ତ ମଧ୍ୟ ସରକାର ଏହା କଲେ ବୋଲି ସେ ରାଜସ୍ଵ ମାତ୍ର ଦେବେ ନାହିଁ ଏଥିର କାରଣ ବୁଝିବାର କଠିଣ ଅଟଇ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଭରସା କରୁଁ ଯେ ଦରଖାସ୍ତକାଶ୍ଵ ଜମିଦାରମାନେ ଜମିଦାର ସାହେବଙ୍କ ହୁକୁମ ଶୁଣି ନିରୂପାୟ ନରହି ରେବନ୍ତ ବୋର୍ଡ଼ରେ ଆପଣା ଦୁଃଖ ଜଣାଇବେ କେଜାଣେ ବା ସେମାନଙ୍କ ମନରେ ଦୟାଭାବ ହୋଇପାରେ ।

ଚୌକିଦାରୀ ଟେକ୍ସ

କଟକର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କର୍ଣ୍ଣିଲ ସାହେବ ଚଳିତ ବର୍ଷ ପକାଣେ ସେ ସୁନୟନରେ ଚୌକିଦାରୀ ଟେକ୍ସ ସ୍ଥିର କରିଅଛନ୍ତି ତାହାଦୁଃଖୀଙ୍କ ପ୍ରତି ତତ୍କାଳରେ ଉତ୍ତମ ହୋଇଥିଲା । ସାହେବ ପ୍ରଶଂସିତ ଦୁଇ ପଇସା ଓ ଏକଅଣା ଟେକ୍ସ ଦେବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଏକାବେଳେ ଟେକ୍ସ ଦାଏର ମୁକ୍ତ ଦେଇ ଅନେକ ଦୁଇଅଣା ଦେବାବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଏକଅଣିଆକୁ ଆଣିଥିଲେ । ମାତ୍ର ଚଳିତ ସନ ଅପ୍ରିଲ ମାସରେ ଲୋକଙ୍କର ଯେ ଅବସ୍ଥା ଥିଲା ତଦନୁ ସେଥିରୁ ଅଧୋଗାମୀ ହେଉ ଅଛନ୍ତି । ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳରେ ସର୍ବସ୍ଵ ତ୍ୟାଗ କରି କେବଳ ଜୀବନ ବଞ୍ଚାଇବାର କଥା ସମସ୍ତଙ୍କ ମନକୁ ଆକୃତ କରି ଥିବାରୁ ସ୍ଵଳ୍ପ ଉପାୟର ଲୋକମାନେ କ୍ରମେ କ୍ରମେ ଆପଣା ଅତି ଆବଶ୍ୟକ ଭୋଜନ ପାତ୍ର ଓ ପରିଧାନ ଇତ୍ୟାଦି ଉଦର ଜ୍ଵାଳା ନିବାରଣ ଆଶାରେ ନାମ ନାମମାତ୍ର ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଏ ଅବସ୍ଥାରେ ସେମାନେ କେଉଁଠାରୁ ଚୌକିଦାରୀ ଟେକ୍ସ ଦେଇ ଧାରିବେ? ଆଜି କାଲି କିସମାନ ଜାଗା କରିବାର ସମୟ ନା ଗୋଟାଏ ନାରାଜକାଳ କାହାରି ଦ୍ଵାରର କବାଟ ବନ୍ଦି କରିବାର ସମୟ? ଏକେତ ଉଦର ପାତ୍ରା ହେତୁରୁ ଅପର ସମୟର ଶାନ୍ତ ଲୋକମାନେ ସୁଦ୍ଧା ଚୌକିଦାରୀ ଟେକ୍ସ ଅବଲମ୍ବନ କରି ଅଛନ୍ତି । ଦ୍ଵିତୀୟରେ ଆମ୍ଭର ଚକ୍ଷୁର ପୁଲିସ କନଷ୍ଟାବଲମାନେ ଏ ପ୍ରକାର ସାବଧାନ ଯେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ଶ୍ଵେତ ଧରିବାର ଆଉ ଶ୍ଵେତଙ୍କ ଭାବରେ କେଉଁଠାରେ ଲୁଚିଥାନ୍ତି ସେ ରାସ୍ତରେ ତାଙ୍କ ସହୃଦ କଡ଼ାତ ଭେଟ ହୁଅଇ । ସୁତରାଂ ଲୋକମାନେ ନିରୂପାୟ ହୋଇ ଆପଣା ଶରୀର ଓ ସମ୍ପତ୍ତି ରକ୍ଷାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭରସା କବାଟର ଦୃଢ଼ତା ଉପରେ ସ୍ଥାପନ କରି ଅଛନ୍ତି । ଯଦ୍ୟପି ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଚୌକିଦାରୀ ଟେକ୍ସ ପାଇଁ

ମେଘସ୍ଵର ସାହେବ ନାଗରର ଉଚ୍ଚନାଦ ଦ୍ଵାରା ଶ୍ଵେତମାନଙ୍କୁ ସମ୍ପାଦ ଦେଇ ଦ୍ଵାରର ବଦାଟ ନିଲମ କରି ଦେନିଯାନ୍ତି ତେବେ ମନୁଷ୍ୟର ରକ୍ଷାର ସ୍ଥାନ ଆଉ କେଉଁଠାରେ ଅଛି । ଆମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରାର୍ଥନାକରୁଁ ଯେ ମାଳିକ୍ଵେଟ ସାହେବ ସହରର ଅବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚୈକିତ୍ସା ଟେକ୍ସ ଆଦାୟର କରିବାର ବ୍ୟୟମାନ କଠିନ ରୂପେ ଜାଣି କରିବାର ସ୍ଵକଳ କରନ୍ତୁ । ଯେଉଁମାନେ ଦେବାକୁ ପରଗ ଅଛନ୍ତି ତାହାଙ୍କ ଠାରୁ ଟେକ୍ସ ଆଦାୟ ଯେ ରୁପେ ହୋଇପାରେ ତାହା କରିବାରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଆପଣି କରୁନାହିଁ । ମାତ୍ର ଯେଉଁମାନେ ଦେବାକୁ ଅକ୍ଷମ ଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ମୁକ୍ତି ଦେବାର ଅତି ଆବଶ୍ୟକ ଆମ୍ଭେମାନେ ଆଶା କରୁଁ ଯେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ବାକିଦାର ହେବାର ଦାବିଗା ଶପୋଟ କଲେ ସେଇଲକାର ପଞ୍ଚାୟତ ଦ୍ଵାରା ଉକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିର ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥାର ତଦନ୍ତ କଲି ଉତ୍ତରୁ ତାହାପ୍ରତି ଉଚିତ ଆଜ୍ଞା ପଦାନ ହେବ । କେବଳ ସମନକାରରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଫଳର ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ । କ ରଣ ଦୁଃଖୀମାନେ କଚେଷ୍ଟକୁ ଯିବାକୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଭୟ କରନ୍ତି । ଓ କଚେଷ୍ଟରେ ହାଜର ରହିଲେ ତାଙ୍କର ଦୁଃଖ ମାରାଯିବ ଓ ଆହାରର ଉପାୟ ସୁଦ୍ଧା ହେବ ନାହିଁ । ଏ ଆଶଙ୍କାରେ ଭଗ୍ନ ଲୋଭର ଆଶାରେ ବର୍ତ୍ତମାନର କଷ୍ଟ ସହ୍ୟ କରିବାକୁ ସ୍ଵୀକାର କରନ୍ତି ନାହିଁ ପଞ୍ଚାୟତଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ତଦାରଖ ହେଲେ ସକଳ ବିପଦର ସୁଶିଖା ହେବ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ପାଦ

ହୁମୁ ପେଟିପୁଟ ପଠିକାରୁ ଅବନତ ହେଲୁଁ ଯେ ଏକ ଦିନକରେ ଆତ୍ମମାନଙ୍କ ମହାରାଜା ବିକେଟରିୟା ବଗିରେ ଭମଣ କରିବାକୁ ଯାଉ ଯାଉ ବାଟରେ ଦେଖିଲେ ଯେ ଗୋଟିୟେ ଦୁଃଖୀ ବୃଦ୍ଧ ଗୋଗ୍ରାଏ କାଠ ଦେଇ ଯାଉଥିଲ । ତାହାକୁ କ୍ଳାନ୍ତ ହୋଇ ଥିବାର ଦେଖି ମହାରାଣୀ ତାହାକୁ କହିଲେ ତୁମ୍ଭେ କାଠ ବଗିପଛରେ ରଖି ଲୋତମ୍ୟାନ ସଜେବସ । ଏହି ପ୍ରକାରେ ତାହାକୁ ତାହାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନେଇଗଲେ ବୃଦ୍ଧ ବଗିରୁ ଓହ୍ଲାଇ ନିୟ ସ୍ଥାନକୁ ଯିବା ସମୟରେ ମହାରାଣୀଙ୍କ ହସ୍ତ ସ୍ପର୍ଶ କରି କହିଲ । “ଆପଣଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ କରୁ ଅଛି । ଏପରି ଦୁଃଖୀ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଆଉ କେହି ଏ ପ୍ରକାର ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତେ ନାହିଁ ।

ଉକ୍ତ ପଠିକାରୁ ଜାଣିଲୁଁ ଯେ ବୋମ୍ବାର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଇଲକାରୁ ଦେଶୀୟ ତାକ୍ତରମାନଙ୍କର ଦେତନ ଦୁଇ ଗୁଣ ହୋଇଅଛି ।

ରୁଦ୍ରମଳ ସେନାଧ୍ୟକ୍ଷୀ ଯିଯିଉସୁ ନାମକ ଏକ ମହାଜନ ଦେଉଳିଆ ହେବାରୁ ମହାଜନମାନେ ତାଙ୍କର ସ୍ୱର୍ଗ ସମ୍ପତ୍ତି ଖୋଜି କରି ଅଛନ୍ତି । ଆସେ ରହୁବା ନିମନ୍ତେ ରୁଦ୍ରମଳ ମହାଜନମାନଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ କୋଠ ଛୁଡ଼ିଦେବାକୁ କହିବାରୁ ସେମାନେ ଅସ୍ୱୀକାର କଲେ । ଏହି ରୁଦ୍ରମଳ ଅଳ୍ପକାଳ ପୂର୍ବେ ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କର ସୌଭାଗ୍ୟଥିଲ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦାନ କରୁଥିଲେ ହାୟ ! ଲକ୍ଷୀ କି ଚକ୍ଷୁଳା । ଆମ୍ଭେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦର ସହୃଦ ଶ୍ରବଣ କଲୁଁ ଯେ ଭାରତ ବର୍ଷର ପ୍ରଥମ ସିଂହଳ ପ୍ରକାଶ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ପ୍ରତ୍ୟୋଦ୍ଧକାଥ ଠାକୁର ଅହେମଦାବାଦର ସରକାରୀ ଓ ସେସନ୍ ଜଜ୍ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

ବାଙ୍କି ଜିଲ୍ଲାରେ ଏକ ଖୁନ ହୋଇ ଅଛି ଏବରସ ବୟସ୍କା ଚମ୍ପା ନାମକ ଏକ ବାଳିକାକୁ ରାଧା ନାମରେ ଏକ ସ୍ତ୍ରୀ କୌଣସି ଖାଦ୍ୟ ଫଳ ଦେବା ଲୋଭା ଦେଖାଇ ଆମ୍ଭ ତୋଟାକୁ ଡାକିନେଇ ସେଠାରେ ତଣ୍ଡି ଚପି ତାକୁ ମାରି ପକାଇ ତାହାର ଅଳଙ୍କାର ନେଇ ଏ ମନୁଷ୍ୟା ବର୍ତ୍ତମାନ ପୁଲିସ୍‌ଦ୍ୱାରା ତଦାରଖ ହେଉଅଛି । ଖୁନ ମନୁଷ୍ୟା ଅଧିକାଂଶ ଧନ ଲୋଭରେ ହୁଏ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବାଲେଶରର ସମ୍ପାଦକାତା ଲେଖନ୍ତି ଯେ ସେସ୍ଥାନର ରୁକ୍ମିଣୀ ସ୍କୁଲର ହେଡ଼ମାଷ୍ଟର ବାବୁ ଗଙ୍ଗାଧର ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ସ୍କୁଲର ବାଳକମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅବ୍ୟବହାରୀ ଉପହାର ଭାଷା ପ୍ରୟୋଗ କରିବାରୁ ବାଲେଶର ଲୋକମାନଙ୍କର ଅନାଦର ପାତ୍ର ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଉଦାହରଣ ଦର୍ଶାଇ ବାଳକମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତମ ଆଚରଣ ଶିକ୍ଷା ଦେବାର ଶିକ୍ଷକ ମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର୍ମ ମାତ୍ର ସେମାନେ ସଦ୍ୟପି ସ୍ୱୟଂ କୁବାକ୍ୟ ପ୍ରୟୋଗ ବାଳକମାନଙ୍କୁ ଶିଖାଇବେ ତେବେ ଛୁଟିମାନେ ସଦ୍‌ବ୍ୟବହାର ଆଉ କାହାଠାରୁ ଶିଖିବେ ।

ପୁରୀର ସମ୍ପାଦକାତା ଲେଖନ୍ତି ଯେ ସେସ୍ଥାନର ସ୍କୁଲର ଦୁଇ ବାଳକମାନଙ୍କ କଳହ ହେବାରୁ ହେଡ଼ମାଷ୍ଟର ମଧ୍ୟ ଏକ ଜଣାନ୍ତୁ ଦେଲେ ସେ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗ କଲ ଉତ୍ତରୁ ଆପଣା ନିକୋପଣ ହେଡ଼ମାଷ୍ଟରଙ୍କୁ ଜଣାଇ ବାରେ ସେ ରାଜାରି ହୋଇ ତାକୁ ବଦଳାତ ବୋଲି ଗାଳି ଦେଲେ । ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ ଶିକ୍ଷକମାନେ ଏପ୍ରକାର ବୋଧ ପରବଣ ହୋଇ ଆପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବିସ୍ମରଣ କରନ୍ତି ।

ଗ୍ରାମବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରକାଶିକାରୁ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ବଗୁଡ଼ା ଜିଲ୍ଲା ବାଂସ ବେଡ଼ିଆ ଗ୍ରାମରେ ଗୋଟିଏ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ପାଞ୍ଚଗୋଟି ପୁତ୍ର ପ୍ରସବ କରିଥିଲ ସିଲଟି-ମାନଙ୍କର ପରିମାଣ ଅର୍ଦ୍ଧହସ୍ତରୁ ମଧ୍ୟନ୍ୟୁନ ହେବ । ପ୍ରଥମ ଦିନ ଦୁଇଗୋଟି ଚର୍ଚ୍ଚି ଆଉ ଦିନ ଆଉ ଦୁଇ ଗୋଟି ଓ ତହିଁ ଆଉଦିନ ଆଉ ଗୋଟିଏ ପ୍ରସବ କରି ଦୁଇ ଦିନ ଉତ୍ତରୁ ପ୍ରସୂତ ସଂସାର ଯାତ୍ରା ଶେଷ କଲ । ସନ୍ତାନ ଗୁଡ଼ିକ ଜାତୀୟତାବିହୀନ ହେଲେ ହୋଇ ଥିଲେ କିନ୍ତୁ ମାତୃ ଦୁର୍ବଳ ପ୍ରାୟ କରିବାକୁ ନ ପାଇବାରୁ ଜୀବତ ରହି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଏପରି କେବେ ଶୁଣାଯାଇ ନ ଥିଲା ।

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ସାମ୍ବାହିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା

୧୯୨୮ ଶନିବାର ତା ୨୯ ରକ୍ଷ ମାତ୍ରେ ସିଂହମ୍ବର ସନ ୧୮୭୭ ମସିହା
ମୁତାବକ ଦିନେ ଆଶ୍ୱିନ ସନ ୧୨୭୪ ସାଲ ନବମ ସଂଖ୍ୟା

ଦଣ୍ଡିଦାର—

ଆମ୍ଭେମାନେ ପୂର୍ବେ ଏକ ସାମ୍ବାହିକର ଅଧିକାରୀ ପତ୍ରିକାରେ ଏ କଟକ ସହରସ୍ଥ ଦଣ୍ଡିଦାରମାନେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଦଣ୍ଡଧର ସ୍ୱରୂପ ଶସ୍ୟାଦର ନିରଖ ପ୍ରତି ତ୍ୟକ୍ତତା କ୍ରମେ ଦୁର୍ଘଟ ଶେଷ କରୁଥିବା ଦୋଷରୁ ଚଳିତ ସମ୍ବତ୍ରେ ଆରମ୍ଭରୁ ଶସ୍ୟାଦର ଭୃତ୍ୟ ଦୁର୍ମୂଲ୍ୟ ହୋଇ ତତ୍ପରେ ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ପରିମାଣରେ ଶସ୍ୟାଦର ଆମଦାନୀ ଓ ବିକ୍ରୟ ହେବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ତହିଁର ଭୃତ୍ୟ ବୃତ୍ତିହେଉ ନଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କର ଅତ୍ୟାଚାର ରହିତ କରିବା ପକ୍ଷରେ କୌଣସି ଉପାୟ ସର୍ଜନା କରିବା ଗବର୍ଣ୍ଣ ମେଣ୍ଟଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକ ଥିବାର ପ୍ରକାଶ କରି ଅଳ୍ପ ମାତ୍ର ସେମାନେ ଯେ ସାମାନ୍ୟ କୌଣସି ଉପାୟରେ ନିଃଶେଷ ପାଆନ୍ତି ତାହା ବିଶ୍ୱାସର ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ କାରଣ ସେମାନେ ରକ୍ତ ବିକ୍ରମଣ ଅଥବା ସ୍ୱୟମ୍ଭୁ ଚୂଲ୍ୟ ଅଟନ୍ତି କେବଳ ମାତ୍ର ଆପଣାର ଶକ୍ତି ସ୍ୱରୂପ ଦଣ୍ଡି ଓ ତରୁଳ ଏକଗୋଟି ହସ୍ତରେ ଗ୍ରହଣ କରି ପାରିଲେ ଦଣ୍ଡିଦାର ବୋଲି ବିଖ୍ୟାତ ହୁଅନ୍ତି । ଅତଏବ ବର୍ତ୍ତମାନର ଦଣ୍ଡିଦାର ମାନଙ୍କୁ ଗହୁଡ଼ କରାଗଲେ ସୁନବୀର ସେହି ଦଣ୍ଡି ଓ ତରୁଳ ବଳରେ ଅନ୍ୟଲୋକମାନେ ଦଣ୍ଡିଦାର ସ୍ୱରୂପ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହେବାର କି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଅଛି କିନ୍ତୁ ଏ ଓଡ଼ିଶା ମଧ୍ୟରେ ମତ୍ତସଲ ପ୍ରଦେଶାଦରେ ଦଣ୍ଡି ତରୁଳରେ ଓଜନ କରିବାର ଧାରା ନ ଥାଇ ସେର ଓ ଗୌଣୀରେ ଶସ୍ୟାଦ ମାପ ଓ ନିୟୁ ବିକ୍ରୟ କରିବାର ଯେ ରୂପ ବ୍ୟବହାର ପ୍ରଚଳ ଅଛି । ତହିଁରେ କାହାର କିଛି ହାନି ନଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଯେବେ ସେହି ଧାରା କଟକ ସହର ମଧ୍ୟରେ ଜାରି କରାଯାଏ ତେବେ ମତ୍ତସଲ ଓ ଗଡ଼ଜାତବାସୀ ବେପାରୀମାନେ ଯେପରି ମତ୍ତସଲରୁ ସେର ଓ ଗୌଣୀ ଓ ମାଣରେ ମାପକରି ଆଣୁ ଅଛନ୍ତି ସେହିପରି ମାପ ଓ ବିକ୍ରୟକଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅପଣା ଅପଣା ସିନିସାତର କ୍ଷତି ଓ

ବୃଦ୍ଧ ଅକ୍ଳେଶରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେପରି ଦଣ୍ଡ ଓ ତର୍କକୁ ଓ
 ଓକିଲ ବୁଝି ନ ପାରିବା ହେଉଁ ଦଣ୍ଡଦାର ବିକ୍ରୟ କରୁ ଅଛନ୍ତି । ତାହା କରବାକୁ
 ଉପାଦାନ ନ ହେବେ ସୁତରାଂ ଦଣ୍ଡଦାର ମାନେ ନିରାଶକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବେ । ଏହା
 ନ ହୋଇ କେବଳମାତ୍ର ଦଣ୍ଡଦାରଙ୍କ ରହିତ ପକ୍ଷରେ କୌଣସି ନୂତନ ଅଭିନବ
 ହେଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା ସର୍ବଦା ନିମନ୍ତେ ଫଳଦାୟକ ହେବାର କଷ୍ଟ ।

କଟକସ୍ଥ ସାହାଯ୍ୟ କମିଟି

ଚଳିତ ମାସ ତା ୨୫ ରଖରେ କମିଟିର ଯେ ପତ୍ର ହୋଇଥିଲା ସେଥିରେ
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ଯେ ସାହାଯ୍ୟ ବିକ୍ରେରେ କେତେ ଲୋକ
 ଏକ ଥରରେ ଟଂ ଅଣାରୁ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟର ଗୁଞ୍ଜଳ ପାଇବ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ମେମ୍ବର
 ମାନେ ଯାହାଙ୍କ ଅବସ୍ଥାରୁ ଯଥାର୍ଥ ରୂପେ ଜ୍ଞାତ ଥିବେ ତାହାଙ୍କୁ ଆପଣା
 ଇଚ୍ଛାନୁସାରେ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟର ଗୁଞ୍ଜଳ ବିକ୍ରି କରି ପାରିବେ । ଏନିସ୍ତମ କରବାର
 ଏହି ଅଭିପ୍ରାୟ ବୁଝା ଯାଏ ଯେ ଅନେକ ଲୋକ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବାର ଉପଯୁକ୍ତ
 ନଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଛଦ୍ମବେଶି ଧାରଣ ପୁଞ୍ଜକ ମେମ୍ବରମାନଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରତ୍ୟାକ୍ଷଣ କରି
 ଶସ୍ତ୍ର ଭାଉରେ ଗୁଞ୍ଜଳ ଦେଇ ଯାନ୍ତି ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ହେଉ ଅଛି ଯେ ଏରୂପ
 ଘଟଣା ପ୍ରାଏ ହୁଏ । ମେମ୍ବର ମାନେ ଅଭିଶପ୍ତ ସ୍ତବକରେ ରହିଲେ ସୁଦ୍ଧା ସର୍ବଜ୍ଞ
 ହୋଇ ନ ପାରିନ୍ତି ଓ ବିକ୍ରୟ ସମୟରେ ଯେ ରୂପ ତୋଳମାଲ ହୁଏ ସେଥିରେ
 ମେମ୍ବରମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ପାହାପାହି ବିବେଚନା କରବାକୁ ଅବକାଶ
 ପାନ୍ତିନାହିଁ । ସରକାରର ସାହାଯ୍ୟ କର୍ମ ମଧ୍ୟରେ ଶସ୍ତ୍ର ବିକ୍ରିର ଅଭିପ୍ରାୟ ଆଦ୍ୟରୁ
 ସଫଳ ହେଉ ନାହିଁ । ଯଦ୍ୟପି ଦୁଃଖିଲୋକ କଣି ପାରିବେ ବୋଲି ଶସ୍ତ୍ରାବିକ୍ରି
 ହେଲ ତେବେ ତାହାଙ୍କ ଅବସ୍ଥାନୁଶାରେ ଗୁଞ୍ଜଳର ମୂଲ୍ୟ ସ୍ଥିର ହୁଅନ୍ତା ଓ ବଜାର
 ଭାଉରୁ ଏକ କ ଦୁଇ ସେର ଅଧିକ ଦେବାରେ ସେମାନେ କଦାଚ ସିଦ୍ଧ ହେବାର
 ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଅତଏବ ଏରୂପ ଭାଉରେ ବିକ୍ରି କରିବାରେ ତାଦୃଶ ଉପକାର
 ହେଉ ନାହିଁ ଓ ତାହା ରହିତ କଲେ ମଧ୍ୟ କିଛି ଅନିଷ୍ଟ ହେବ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ
 ପୁଞ୍ଜାପେକ୍ଷା ସାହାଯ୍ୟ କର୍ମ ସୁଦର ରୂପେ ଚଳୁ ଅଛି ଓ ସହରରେ ସର୍ବପ୍ରକାର
 ଦୁଃଖିଙ୍କ ସକାଶେ ଯେ ରୂପ ଅନୁରୂପ ଅଥବା କର୍ମ କରାଇବା ଦ୍ୱାରା ଆହାର
 ଦେବାର ଶୁଞ୍ଜଳା ହୋଇଅଛି ସେଥିରେ ନିରୂପାୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କେ ସାହାଯ୍ୟପାଇ
 ପାରିବ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କଲୁକ ସାହେବ ଏ ସମସ୍ତ ବିଷୟରେ ଯତ୍ନପରୋଦ୍ୟମି ପରିଶ୍ରମ
 ଓ ସଦୃଶ୍ୟ କରି ଅଛନ୍ତି ଓ ଯେ ବିଜ୍ଞାନମାନ ସହରରେ ସେ ପ୍ରଭୃତ କରି ଅଛନ୍ତି
 ସେଥିରୁ ସହରର ଜଙ୍ଗଲମାନଙ୍କର କୌଣସି ଅଭାବ ଥିବାର ଦେଖାଯାଉ ନାହିଁ ।

ଅକ୍ଷୟ ବନ୍ଧୁ ପାଇଁ ଅନୁକ୍ରମ ଶ୍ରେଣିପାଇଁ ଦୁସ୍ପତିତାଳ ଓ ବଳବାନ୍ ଅଥବା ଅଲ୍ପ ପରିମାଣର କର୍ମ କରିବା ବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ କାରଖାନା ଘର ଓ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଇତ୍ୟାଦି କର୍ମ ପ୍ରଚାର ରୂପେ ଆୟୋଜନ ହୋଇ ଅଛି ଓ ସେମାନେ ଅକ୍ଳେଶରେ ଆହାର ପାଉ ଅଛନ୍ତି । ଏପରି ବଜାରରେ ଯେଉଁଠି ଗୁରୁତ୍ୱ ସୁଲଭ ଦେଖା ଯାଉଅଛି ତାହା ଯଦ୍ୟପି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟାୟୀ ନୁହେଁ ତେବେ ଅଲ୍ପ ଶସ୍ତ୍ରରେ ବିକ୍ରି କରିବାର କିଛି ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ ।

ଯଦ୍ୟପି ଅଲ୍ପ ଉପାୟ ଲୋଚକ୍ତ ସରକାର ଯଥାର୍ଥ ଶସ୍ତ୍ରା ବିକ୍ରି ଦ୍ୱାରା ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ତେବେ ଆମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଁ ଯେ ମାସକୁ ୫୦୦୦ଙ୍କାର ଅନଧିକ ବେତନ ଭୋଗୀ ଗୁରୁତ୍ୱ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଭଲ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଖା ଓ ଧାନୁଆ ସେଠାର ଭିତରେ ଏହି କର୍ମରେ ବିକ୍ରି ହେଉ ଯେ ବଜାରରେ ଏ ଭିତରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ପାସ୍ତ ହେଲେ ଏ ସାହାଯ୍ୟ ଚାହୁଁଲେ ହେବ ଓ ଯେଉଁମାନେ ଆପଣା ସୁଧବର ଅଥବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଭଦ୍ରଲୋକର ମାତବଣ କି ଚିହ୍ନିତ ଦେବେ ସେମାନେ ଆପଣା ସୁସାଗୁଣ୍ୟାରେ ଏକତ୍ରରେ ଅଥବା ସମୟରେ ଯେଲେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଗୁଣିବେ ସେମାନଙ୍କ ଠାରୁ କିଣିବାକୁ ପାରିବେ । କେବଳ ଏହି ସୀମା ଥବ ଯେ ସେମାନେ ବେତନର ଦୁଇ ଅଂଶର ଅଧିକ ଏକ ମସିହାରେ ନେଇ ନ ପାରିବେ ।

ଯେ ରକ୍ଷକ ସେ ଭକ୍ଷକ

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କକୁଡ଼ି ସାହେବ ଅଣ୍ଡିସ୍ତ୍ରୀ କଲଚର ଓ ମେଜେଷ୍ଟ୍ରିଟ ନାମରେ ପୌଂଜଦାଣ୍ଡ ଅଦାଲତରେ ମାରପିଟ ଅଭିଯୋଗର ଏକ ମକଦ୍ଦମା ସୁନବାର ଦାଏର ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ସୌଭାଗ୍ୟବଶତଃ କକୁଡ଼ି ସାହେବ ସେଥିରୁ ଅକ୍ଳେଶରେ ମୁକ୍ତ ପାଇଲେ । ଫରିଆଦା ଜୟପୁର ନଦୀର ଇଜରାଦାର ସେ କହେ ଯେ କକୁଡ଼ି ସାହେବ ମଫତଲର ଅନୁକ୍ରମ ଇତ୍ୟାଦି ତଦାରଖ ନିମନ୍ତେ ଯାଇ ଜୟପୁର କୋଠିରେ ଥିଲେ ଗତ ଅଗସ୍ତ୍ୟମାସ ତା ୨୫ ରଖ ରାତି ଦିନ ବାଜିବା ସମୟରେ ଇଜରାଦାର କିମ୍ବା ନାବକ କେହି ଘାଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ନଥିବାରୁ ଇଜରାଦାରକୁ ତାହାଘରୁ ଡକାଇ ଆଣିଲେ ସେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାରୁ ନଦୀପାର କରିବା କାରଣ ତାକୁ କହିଲେ । ଇଜରାଦାର ସାହେବଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ପ୍ରତିପାଳଣରେ ତତ୍ପର ନ ହୋଇ କିଛି ଓଜର କରିବା ମାତ୍ରକେ ସାହେବ ରାଗାନିଲେ ପଡ଼ିତ ହୋଇ ତାହା ମସ୍ତକରେ ସ୍ୱ ହସ୍ତେ ପାଞ୍ଚ ସାତ ଚପେଟା ଘାତକଲେ ଓ ତାହା ରୁଟିଧରି ତଳେ କର୍କଶୁ ଉପରେ ଘୋଷାଡ଼ିଲେ । ଏଥିରେ ମଧ୍ୟ ସାହେବଙ୍କର ରାଗ ଶାନ୍ତ ନ ହେବାରୁ

ତପସ୍ୟାକୁ ହୁକୁମ ଦେବାକୁ ସେ ଏକବାଡ଼ରେ ତାକୁ ଅନେକ ପ୍ରହାର କଲେ ଏଥିରେ ତାହାର ଅଧିକ ଶାଶ୍ୱତକ ପୀଡ଼ା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତାହାର ସାହେବଙ୍କର ସାହିତ୍ୟକେଟରୁ ପ୍ରକାଶ ହେଉଥିବା ଏକଗଳ୍ପ ଆଦ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ଏମକଦମା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଟେଲର ସାହେବ ଉପୋଷୀ ମେଜଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ଙ୍କୁ ସଂପୋଦ ହୋଇ ଥିଲା ମାତ୍ର ନିରୁପିତ ତାରିଖରେ ବାଦୀ ଅଦାଲତରେ ଉପସ୍ଥିତ ନ ହେବାକୁ ମକଦମା ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଗଲା ।

କିନ୍ତୁ ସାହେବ ହାକିମ ହୋଇ ଯେ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ ମାରପିଟ କରୁ ଅଛନ୍ତି ଏହାଅତି ଖେଦଜନକ ବିଷୟ ଅଟେ । ସେ ଏଠାକୁ ଆସିଲା ଦିନୁ ପ୍ରାୟ ଛ ସାତଜଣ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରକ ଏବଂ ଉକ୍ତ ଲୋକଙ୍କୁ ମାରପିଟ କରି ଅଛନ୍ତି ତାଙ୍କର ପ୍ରଥମମାରପିଟ ସଲକାଗାଗୁଡ଼ିଲ ଗୋଦାମ ଦାଲୋଗା ଦୁଇଜନାଥ ରାୟ ଉପରେ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । ସାହେବ ଗୋଦାମକୁ ଆସିବାବେଳେ ଉକ୍ତ ଦାଲୋଗା ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ନ ଥାଇ ଆପଣା ବସାରେ ଥିଲା । ସାହେବ ତାକୁ ଗୋଦାମରେ ଅନୁପସ୍ଥିତ ଦେଖି ହୋଧ ବିଶିଷ୍ଟ ହୋଇ ତାହା ବସାଠାକୁ ଯାଇ ତାହା ଦର ମଧ୍ୟରେ ତାକୁ ମାରପିଟ କଲେ ଏହେତୁ ସେ ଆପଣା କର୍ମରେ ଇସ୍ତଫା ଦେଲା । ତଦପରେ ମଧୁର ମୋହନ ସେନ ଏକ ଗୁଡ଼ିଲ ଦାଲୋଗାକୁ ମାରପିଟ କରିବାରେ ସେମଧ୍ୟ ଆପଣା ବର୍ମରେ ଇସ୍ତଫା ଦେଲା । ତଦପରେ ସହର ଓବ୍ରେସିୟର କାହ୍ନୁରାମ ଚନ୍ଦ୍ରୀଙ୍କୁ ଯେଉଁ ପ୍ରହାରକଲେ ତାହା ଆତ୍ମମାନେ ଏଥି ପ୍ରତି ଲେଖିଅଛୁ । ଏଥିରେ ଅତ୍ୟନ୍ତଜର ଭରସା ହୋଇଥିଲା ଯେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ସାହେବ ଏପରି ଅତ୍ୟାଚାର ଅଛ ନ କରିବେ ମାତ୍ର କିମ୍ପୂର୍ତ୍ତ ଦବସ ପରେ ସାହେବ ଲଲକାର ଅନୁକ୍ରମର ଏକ ପାଚକ ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ମାରପିଟ କରି ସେ ଆଶା ବିଫଳ କଲେ ତଦ୍‌ବାଦ ମଧୁ ବେହରା ନାମକ ଏକ କନଷ୍ଟବଲକୁ ମାରପିଟ କରିବାରେ ମେଜଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ର ସାହେବ ସେ ବିଷୟ ପୁଲିସ୍ ସୁପ୍ରନ୍ତଣ୍ଡଙ୍କ ଠାରୁ ଜ୍ଞାତ ହୋଇ ତାକୁ ଏପରି ଅତ୍ୟାଚାର ନ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ସମୟରେ ତାକଦ ଚିତ୍ତୀ ଲେଖିଲେ । ତତ୍ପାତ କିନ୍ତୁ ସାହେବ ଆପଣାର କୃଷ୍ଣବକ ପରିତ୍ୟାଗ କରୁନାହାନ୍ତି ।

ଉପରୋକ୍ତ ମାରପିଟମାନଙ୍କ ବ୍ୟତୀରେ କେ କିନ୍ତୁ ସାହେବ ବେହେରା ଓ କୁଲିଙ୍କୁ ଅନେକ ଥର ମାରପିଟ କରିଥିବାର ଶୁଣାଯାଇ ଅଛି ସୁତରାଂ ତାଙ୍କୁ ଏକ ମାରହତା ଫିରିଙ୍ଗ କହିଲେ କୁହାଯାଇପାରେ । ଫୌଜଦାରୀ ହାକିମ ସ୍ତରୂପେ ଶାନ୍ତି ରକ୍ଷା ତାଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର୍ମ ମାତ୍ର ସେ ସ୍ତରୂପେ ବାରମ୍ବାର ଶାନ୍ତି ଭଙ୍ଗ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହା ଅତି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଓ ଖେଦଜନକ ବିଷୟ ଅଟେ । ଶୁଣିବାରେ ସାହେବଙ୍କର ରାଗରାୟ ଏପରି ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଅଟେ ଯେ ତାଙ୍କ ଠାରେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି

କିନ୍ତୁ ଓକର କଲମାଟେକେ ସେ ହଠାତ୍ ଅତିଶୟ ସ୍ଵାଭାବିକ ହୋଇ ଉଠନ୍ତି
 ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ହୋଧର ଏପରି ବସ୍ତୁକୁ ସେ କି ପ୍ରକାରରେ ବନ୍ଧୁର କର୍ତ୍ତା
 ପଦର ଉପଯୋଗୀ ହେବେ ? ଆମ୍ଭେମାନେ କକୁଡ଼ି ସାହେବଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଅଛୁ
 ଯେ ସେ ଆପଣା ଚରଣ ସଂଶୋଧନ ପୂର୍ବକ ଶାନ୍ତି ସୂତ୍ରର ଧାରଣ ନ କଲେ
 ପ୍ରକାମାନଙ୍କର ମନୋନିତ ହାଲମ ହୋଇ ନ ପାରିବେ ଓ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ସର୍ବ-
 ସାଧାରଣଙ୍କର ହୃତଶ୍ରଦ୍ଧା ହେବ ।

ସମ୍ବାହକ ସମ୍ବାଦ

ଆମ୍ଭେମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖର ସହକ ଜଣାଇଅଛୁ ଯେ କଟକର ସରକାର
 ଉତ୍କଳ ଶ୍ରୀଧର ବାବୁ ଶ୍ରୀଧର ଖୋମଙ୍କ ସୁଖ ଶ୍ରୀ ରଘୁନାଥ ଶୋମ ସିରୋମଣି
 ପୁରୁଷେ ଉପ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗ୍ରହଣି ବେଗରେ କାଳ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏବଂ
 ଏ ଘଟଣାର ଏକ ସପ୍ତାହ ପୂର୍ଣ୍ଣ ନହେଉଁ ଶ୍ରୀ ଜାନକି ପ୍ରସାଦ ଗୁପ୍ତ ଓଲଟଠା
 ଶ୍ରେଣୀରେ ଗତ ସୋମବାର ଦିନ ସଂଗାର ପରିତ୍ୟାଗ ପୂର୍ବକ ନିତ୍ୟନିବାସ ସ୍ଥାନକୁ
 ଗମନ କରି ଅଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମ ଲେଖିତ ବ୍ୟକ୍ତି ପଞ୍ଚାତ ବଦ୍ୟାର ଯଥାର୍ଥ ଗ୍ରାହକ ଓ
 ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନାନାପ୍ରକାର ବଦ୍ୟ ରେ ସୁଶିକ୍ଷିତ ଓ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବୋଲି ଗନ୍ୟହେଉ ଥିଲେ ।
 ବିଦେଶୀ ଗାୟକ ଓ ବାଦ୍ୟକାରକ ଯେ ଯେତେବେଳେ ଏ ସହରକୁ ଆସୁଥିଲେ ସେ
 ଏହାଙ୍କଠାରେ ଯଥାରୂପ ସନ୍ମାନ ପାଉଥିଲେ ଏବଂ ଏହାଙ୍କ ଗୁଣର ପ୍ରଶଂସା ମଧ୍ୟ
 କରୁଥିଲେ । ଜାନକି ପ୍ରସାଦଗୁପ୍ତଙ୍କ ପରିଚୟ ପ୍ରାୟ ଓଡ଼ିଶାରେ କାହାଠାରେ
 ଗୁପ୍ତ ନୁହଁ । କଟକ ମଧ୍ୟରେ ସେ ନିଜୀବ ବଦ୍ୟରେ ସେ ଅଦ୍ଵିତୀୟ ଥିଲେ ଯେ
 ମଜଲିସରେ ଉକ୍ତ ମହାଶୟ ଉପସ୍ଥିତ ନାହାନ୍ତି ସେ ମଜଲିସ ମଧ୍ୟରେ ଗଣ୍ୟହେଉ
 ନଥିଲା ସେ ବୟସରେ ପୁରୁତନ ଥିଲେ ମାତ୍ର ତାଙ୍କ ଗାୟନ ସମୟରେ ତାଙ୍କର
 ସ୍ଵର ଅଳ୍ପ ବୟସ୍କ ବାଳକର କଣ୍ଠ ସ୍ଵରରୁ ମଧୁର ଥିଲା । ଏକା ଅନୁଭବରେ ଆତ୍ମ-
 ମାନଙ୍କ ପଥେଷ୍ଟ କେଶି ସେଥିରେ ଯେ ସମୟରେ ଏହାଙ୍କ ସଙ୍ଗଳତରୁ କର୍ଣ୍ଣ ଦ୍ଵାରା
 ଅମୃତପାନ କରି ସୁଖ ଲଭି ନରୁଥିଲୁ ସେଥିରୁ ଭବିଷ୍ୟ ଆତ୍ମକୁ ବଞ୍ଚିତ ନଲେ ।
 ଲୋକେ କହୁଥାନ୍ତି ଯେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରସ୍ଵତୀଙ୍କର ବିବାହ ଆଏ ମାତ୍ର ଓଡ଼ିଶାର ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଦୁର୍ଗଠିବର୍ଦ୍ଧନ କରିବା ସକାଶେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଓ ସରସ୍ଵତୀ ଦୁହେଁ ଏକତ୍ର ହୋଇ
 ଅଛନ୍ତି ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ଚଳିତ ମାସ ତା ୮ ରିକରେ ସରକାରୀ
 ଟଙ୍କା ଲୁଟ ହୋଇ ଅଛି । ନିଆଳି ହାଟରୁ ପଟାମୁଣ୍ଡେଇକୁ କେତେ ସରକାରୀ ବୁଢ଼ିଲ
 ବିକ୍ରି ଟଙ୍କା ନଦୀ ପଥରେ ଆସୁଥିଲା ସେ ନୌକାରେ ଜନସ୍ଫୁର୍ତ୍ତ ତପସ୍ଵୀ

ଓଗେନ ପ୍ଲାସ୍ ଟାମ୍ ଜଣ ମନୁଷ୍ୟଥିଲେ ରାଜ ଦୂର ବାଳିକା ମମୟରେ ଲେକେ
ଲେକ ବାଜି ଉତ୍ୟାଦ ପଦ୍ମକ କୌକାକୁ ଆନମଣ ପ୍ରକର କନେଷ୍ଟବଲକୁ ଯଥେଷ୍ଟ
ପ୍ରଦାର କରି ସରକାରୀ ଟଙ୍କା ଦେଇ ଗଲେ । ମନୁଷ୍ୟ ପୁଲିସ୍ତାଣ୍ଡ ଚିତାରଣ
ଦେଉଥିବୁ ଓ ଟାମ୍ ଜଣ ଆନାମୀ ଏକର୍ମ କରିଥିବାର ଶିପୋଟ ହୋଇଥିବୁ ।
ଆନେମାନେ ପରୁରୁ ଅଛୁଁ ଯେ ପୁଲିସ୍ତାଣ୍ଡ ବନ୍ଧୁକ ଓ ସଙ୍ଗିନ ଦେବାର କି ଫଳ
ଓ ବୋହିଆଜ ପରି ଉତ୍ତୁକୁ କାହିଁ ପାଇଁ ଏତେ ଗୁଡ଼ାଏ ଲୁହାର ବୋହୁ ବହନ୍ତି ?
କୌକାରେ ପ୍ରାୟ ଟାମ୍ ଜଣ ଲେକ ଥିଲେ ମାତ୍ର ଟାମ୍ ଜଣ ମନୁଷ୍ୟ ବାଜିଦେଇ ଟଙ୍କା
ଈଡ଼ାଇ ନେଲେ ଓ କନେଷ୍ଟବଲମାନେ ଗୋଟାକୁ ସୁଦ୍ଧା ଉତ୍ତାଡ଼ି ଧକ୍ କି
ଆଦାତ କରି ନ ପାରିଲେ । ସରକାରୀ ଟଙ୍କାରେତ ଏହାଙ୍କର ଏ ଅବସ୍ଥା ଏ ପୁଣି
ଆନୁମାନଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତିରକ୍ଷା କରିବେ । ଏଠାରେ ଗତ ରକ୍ତବାର ଠାରୁ ସରକାରୀ
ଉତ୍ତମ ଗୁଡ଼ଳ ନିମେ ଟଙ୍କାକୁ ସେଠ ଓ ୭୨ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଢ଼ିଥିବୁ ଓ ଧାନୁଆ ଗୁଡ଼ଳ
ସେ ୧୦ରେ ବନ୍ଦି ହେଉଥିବୁ ଏଥିରେ ଲେକମାନଙ୍କର ଯେ କି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆନଦ
ହୋଇଥିବୁ ସେ ଗୁଡ଼ଳର ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଲଭ ସଙ୍ଗେ ବଥାଳି ଫସଲର କୌଣସି
ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ । ଗଞ୍ଜାମ ଓ ସମ୍ବଲପୁରରୁ ଜଳପଥରେ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ଗୁଡ଼ଳ
ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶସ୍ୟ ଆମଦାନୀ ହେଉ ଥିବାରୁ ଏଫଳ ହୋଇ ଅଛି । ବନ୍ଦୀର ଠାକୁ
ମଧ୍ୟ ଟାମ୍ ଜଣ ଦେଖି ସୁଲୁପ ଗୁଡ଼ଳ ଓ ବାଜି ଓଗେର ରକ୍ତମ ଦେଇ ମାନ୍ଦାକ
ଜଳକାରୁ ଆସିଥିବୁ ଯଦ୍ୟପି ଦେଶର ଉତ୍ପନ୍ନ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣରେ ହେବାରୁ ଏ ଫଳ
ହୋଇଥାନ୍ତା ତାହାହେଲେ ନୂଆ ବଥାଳି ଗୁଡ଼ଳ ଶସ୍ୟ ହୋଇଥାନ୍ତା ଓ ମଧ୍ୟ
ମଫସଲରୁ ଲେକମାନେ ସଦୃଶକୁ ଗୁଡ଼ଳ କଣିକାକୁ ଆସନ୍ତେ ନାହିଁ । ଅତଏବ
ଆନେମାନେ ଆଶା କରୁଁ ଯେ ସରକାର ବଜାରର ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଗୁଡ଼ଳ ଅଣାଇ
ବାରୁ ଶାନ୍ତି ନ ହେବେ । ଅବଧି ବର୍ଷା ଓନଦା ବୃଦ୍ଧିରୁ ଆନତ ଶସ୍ୟରକ୍ଷା ପାଇବାର
ଆଶା ଦେବା ଯାଉ ନାହିଁ, ଓ ସାରଥ ଫସଲର ଅବସ୍ଥା ଉତ୍ତମ ରୂପେ ଜଣା ନପିବା
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସରକାରୀ ଗୁଡ଼ଳ କାରବର ଚଳୁଥାଉ ।

କଲକତା ହାଇକୋର୍ଟର ସମସ୍ତ ଜନମାନେ ଏକଠିରେ ବସି ଅଜ୍ଞା କଣ
ଅଛନ୍ତି ଯେ ଅପିଲରେ ମନୁଷ୍ୟ ସାନ ତରବିଜର ସକାଶେ ଫେରି ପଠାଗଲେ
ଦାସର ଯେ ଅଂଶ ପକ୍ଷରେ ସାନ ତରବିଜର ଅଜ୍ଞା ହେବ ସେ ଅଂଶର ସିଟମ
ମୁଲ୍ ଅପିଲକୁ ଓ୍ୟାପସ ଦିଆଯିବ । ଚିଫ୍ ଜଷ୍ଟିସଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଆଇନର
ଅଭିପ୍ରାୟ ଏହି ଯେ ଯେଉଁ ଠାରେ ଅପିଲରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୁଏ ନ ହେବାରୁ
ଅପିଲ ଦରଖ ସ୍ତରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସିଟାମ ମାସୁଲ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହେଲେ ସେଠାରେ
ଦରଖ ସ୍ତକାର୍ଯ୍ୟ ଓ୍ୟ ପସ ପାଇବାର ହକଦାର ଅଛି । ଫସଲ ତା ୨୨ ରକ୍ଷମାହେ
ଅଗସ୍ତ ସନ୍ ୧୮୭୭ ମସିହା ଦୁର୍ଗାଦାସ ଓଗେର ମୁଦଲ ରସଧାତ୍ତମ ମାନେ ।

ଉତ୍କଳଦେଶର ଯେଉଁ ବଙ୍ଗାଳୀମାନେ କଲିକତାରେ ସାହାଯ୍ୟ ପାଉଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକ ଲୋକ ଆପଣା ଆପଣା ଘରକୁ ଫେରି ଆସିବାକୁ ଚାହୁଁବାରେ କଲିକତାର ସାହାଯ୍ୟ କମଟୌଙ୍କ ସୁପାଂଚସ ମତେ ବୋର୍ଡ ସେମାନଙ୍କୁ ଫିରୋଜ ନାମକ ଯାହାଜରେ ବାଲେଶର ବନ୍ଦଘର ଓ ପୁରକୁ ପଠାଉଅଛନ୍ତି ।

କଙ୍ଗାଳିଙ୍କ ସକାଶେ ଏଥର ଲଲିକାଗ ହତାରେ ପ୍ରବେଶ କରିବା କଠିନ ହେଲା । ହତା ମଧ୍ୟରେ ଯେଠାରେ ସେଠାରେ ତ ବିଶେଷତଃ ପାଂଟକ ପାଖରେ କଙ୍ଗାଳିମାନେ ଏ ରୂପ ମଲଲା କରି ଅଛନ୍ତି ଯେ ବିଷ୍ଣାଗନ୍ଧରେ ସେ ବାଟରେ ଯିବାର କଷ୍ଟ । ମେଘସ୍କର ସାହେବ ସହର ପରିଷ୍କାର ନିମନ୍ତେ ଗାଈ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ସହରରେ ବୁଲାଇ ଅଛନ୍ତି ମାଧ୍ୟ ଆପଣା କଚେରୀ ପାଖରେ ଏତେ ମଲଲା ହେବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ କହିମାତ୍ରି ବିରକ୍ତ ହେଉନାହାନ୍ତି । କଥାରେ କହନ୍ତି ଯେ ମୂଲ୍ୟ ଆପଣା ଘର ଛାଡ଼ିପାରେ ନାହିଁ ଏହା ଯଥାର୍ଥ ଅଟେ ଆମ୍ଭେମାନେ ଅନୁରୋଧ କରୁ ଅଛୁ ଯେ ସାହାଯ୍ୟ ଟଙ୍କାରୁ ମେହତର ନିୟୁକ୍ତ କରି ଏସ୍ଥାନମାନ ପରିଷ୍କାର କରାଉନ୍ତୁ ଏବଂ କଙ୍ଗାଳିଙ୍କ ସକାଶେ ପାଲଖାନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଦେଉନ୍ତୁ ଯେ ସେମାନେ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନ ଅପରି ଶୁଦ୍ଧ କରିବେ ନାହିଁ ।

ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲର ଜିଲଟର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସି. ଏନ୍. ବାଲୋ ସାହେବ ତଳ ବରଷ ଛୁଟି ନେଇ ବିଲାତଯାଉ ଅଛନ୍ତି । ପ୍ରଶଂସିତ ସାହେବ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପୀଡ଼ିତ ଲୋକମାନଙ୍କ ଦୁଃଖ ବିଷୟରେ ବିଶେଷ ସଫଳ ପରଶ୍ରମ କରୁଥିଲେ । ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ ସେ ଏ ସମୟରେ ଏ ଦେଶରୁ ଯାଉଅଛନ୍ତି ଆମ୍ଭେମାନେ ଉତ୍ତରକଠାରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଁ ଯେ ସେ ସର୍ବ କୁଶଳରେ ସୁନନ୍ଦର ଏଦେଶକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ ନରବେ । ଆମ୍ଭେମାନେ ଶୁଣୁଅଛୁ ଡାହାଙ୍କ କର୍ମରେ ଏର୍. ସି. ରେବନ୍ ସାହେବ ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଥିବାରୁ ଶୁଣାଯାଏ ଆମ୍ଭେମାନେ ଭରସା କରୁଁ ଯେ ରେବନ୍ ସାହେବ ବାଲୋସାହେବଙ୍କ ଧରି ଲୋକଙ୍କର ଆଦରଣୀୟ ହେବେ ।

ଆମ୍ଭେମାନେ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ଯେ ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲର କେତେକ ପରଗଣା ରେ ଧାନ ଫସଲ ଧୋଇରେ ବିବାକ ନଷ୍ଟହୋଇଅଛି । ସେହି ଭୂମିରେ ପଟୁପତ୍ତି ଥିବାରୁ ରବିଫସଲ ଉତ୍ତମ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଆମ୍ଭେମାନେ ଶୁଣିଲୁଁ ଯେ ଜିଲ୍ଲରେ ଚରି ବିହନ ଅସ୍ତାସ୍ତ ହେବାରୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କର୍ମସୂତ୍ର ସାହେବ ତାହା ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲରୁ ଅଣାଇବା ନିମନ୍ତେ ବିଶେଷ ଯତ୍ନ କରୁଅଛନ୍ତି ।

କଟକ ଡାକ୍ତର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଯେ ଏମ କୋଟ୍ସ ସାହେବ ହାଜାରିବାଗ ଜିଲ୍ଲର ଖାନାରେ ସୁପ୍ରେନଟେଣ୍ଡେଣ୍ଟ ପଦରେ ନିୟୁକ୍ତ ହେବାରୁ ଅଗଲମ୍ବେରେ ଏଠାରୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ କରିବେ ।

ଡାକାରେ ଏକ ମୁସଲମାନର ପୁଅ ଦୁହୃତା ରୋମାନ୍ କାଥଲିକ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନ ଧର୍ମ ଅବଲମ୍ବନ କରିଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ତାଙ୍କ ନିଜର ପତ୍ନି କା କୁହନ୍ତି ଯେ ମେହୁ ଧର୍ମାବଲମ୍ବୀ ଏକ ପୁରୁଷ ସଙ୍ଗେ ପଣସ୍ତ ପାଶରେ ବନ୍ଧହୋଇ ତାକୁ ବିବାହ ହେବା ଅଭିଳାଷରେ ଏହି ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନମାନଙ୍କ ଦଳଭୁକ୍ତ ହୋଇଅଛି ।

ହିନ୍ଦୁ ପେଟି, ପୁଟ କୁହନ୍ତି ଯେ କଲିକତାସ୍ତ ଚିତପୁର ଅନ୍ତଃସ୍ତରେ ଏକ ହଜାର କଙ୍ଗ କିଙ୍କୁ ପତିଦାନ ଖୁଆଇବା ନିମନ୍ତେ ଶ୍ରୀ ବାବୁ ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଲାଲ ମଲିକ ମାସକୁ ଟ ୩୦୦୦୦ଙ୍କା ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଏତତ୍ ବ୍ୟୟରୁ ଆପଣା ଦରଠାରେ ପ୍ରତ୍ୟହ ୧୦୦ କଙ୍ଗାଲି ସଦାପ୍ରଚଳିତ ନିୟମାନୁସାରେ ଖୁଆଉଅଛନ୍ତି । ଏପରି ଲୋକମାନେ ଧର୍ମ ହେବାର ସ୍ୱାର୍ଥକ ।

ଏଡ୍ୱିକସନ୍ ଗଜେଟରେ ପାଠକଲୁଁ ଯେ ଆଉଁଶ ଅର୍ଥାତ୍ ବିଆଳି ଫସଲ ଏଥର ବଙ୍ଗଦେଶରେ ଚାରିଆଡ଼େ ଉତ୍ତମ ହୋଇ ଅଛି । ମେଦନପୁର ବର୍ତ୍ତମାନ ଓ ହୁଗୁଳି ଜତ୍ୟାଦି ସ୍ଥାନରେ ଉତ୍ତମ ହୋଇଅଛି । ବନଗ୍ରାମରେ ଖୋଳଅଣା ଷ୍ଟେଟ ମିର୍ସାପୁର ଓ ରାଣୀ ଦାଟରେ ଏରୁପ ଧାନ୍ୟ ହୋଇ ଅଛି ଯେ ଅନେକ ବର୍ଷ ହେଲେ ସେପରି ହୋଇ ନ ଥିଲା । ପୁରଣିତା ବାଦ ପାବନା, ରାଜସାହା, ପୁଣ୍ଡିଆ ଜତ୍ୟାଦି ଜିଲ୍ଲାରେ ସମାନ ରୂପ ପୁଣ୍ୟ୍ୟ ହୋଇଅଛି ।

ଉକ୍ତ ପତ୍ନିକା ଆହୁରି ଶ୍ରବଣକରି ଅଛନ୍ତି ଯେ ବଙ୍ଗଦେଶସ୍ତ ଅଦଳତ ସମୁଦ୍ର ବେତନ ବୁଝି ଉତ୍ତତ କନା ଏହା ତଦନ୍ତ ଓ ବିଚାର କରିବା କାରଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଗୋଟିଏ କମିଟି ନିୟୁକ୍ତ କରି ଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳରେ ସର୍ବାପେକ୍ଷା ଆମଲଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଅତିମନ୍ଦ ହୋଇ ଅଛି । ସତେକି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ତାହାଙ୍କ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ମୋଚନ କରିବେ ?

ପ୍ରେରତ ପତ୍ର

ବହୁଗୁଣ ସମ୍ପନ୍ନ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳ ଘାସିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ
ସମୀପେଷୁ

ସମ୍ପଦକ ମହାଶୟ,

ଯଥା ବିଧାନେ ସମ୍ମାନ ପୁରଃସର ନିବେଦନ ଏହି କି କମ୍ପଦନ୍ତୀରେ ମହାଶୟଙ୍କ ଘାସିକାର ତାଳଦଣ୍ଡା ଗୁଞ୍ଜଳ ଗୋଦାମ ଦାସୋଗା କଙ୍ଗାଲି ମହାପାତ୍ର ଓ ତାହାର ଅଧୀନ ଚପରାଣି ଓ ଦଣ୍ଡିଦାର ଓଗେର କରୁପ ସରକାରୀ ଗୁଞ୍ଜଳ ଅପବ୍ୟୟ

କରିବାରୁ କାର୍ଯ୍ୟରୂପ ହୋଇ ଚୌକିଦାସୀ ସପୋଦି ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ମକଦ୍ଦମା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଣିଷ୍ଟା ମେନେଷ୍ଟରଙ୍କ ସାକ୍ଷାତେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଥିବାର ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି ମହାଶୟ ବଡ଼ ଅଶ୍ରୁଯ୍ୟ ଜନରବ କଙ୍ଗାଲି ମହାପାତ୍ର ତଣ୍ଡୁଲ ବିଧି କରିବା କର୍ମେନ୍ଦୁକୁ ହୋଇ ଚଳିତସନ ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ତା ୧୦ ରଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଧି କର୍ମ ସୁଶୁଖଳା ମତେ ନିର୍ବାହ କରିଥିଲେ ଦେବୀରୁ ନଦୀକୁ ହୋଇ ଜଳ ପ୍ରବାହ ପ୍ରବଳ ରୂପେ ହେବାରୁ ମୋହରର ନିବିଷ୍ଟାନରୁ ତଣ୍ଡୁଲ ବୋଗି ଉଠାଇବାର ଆବଶ୍ୟକ ହେବାରୁ ଶୀଘ୍ର ଉଠାଇ ଅନ୍ୟଉତ୍ତମ ସ୍ଥଳରେ ରଖିଲେ ବାକିଗୁଣ ବୋଗି ଗୁଞ୍ଜଳ କି ଯାହା ଗୋଦାମ ମଧ୍ୟରୁ ପୁଲିସ ପହରାରୁ ଜଳର ପ୍ରବଳ ବୃଦ୍ଧି ହେତୁ ସେ ଦିନ ବିଧି ନ ହେବାରୁ ପର ଦିନର ରସିଦ ଦେଇ ବିଧି କରିବା ଅଭିଳାଷରେ ନିଆଯାଇଥିଲା ତାହାବିଧି କରିବା ନିମନ୍ତେ ମୋହରର ଜମାରେ ଗ୍ରାମ ମଧ୍ୟରେ ରଖିଲେ ଯେଉଁ ପୁଲିସ ପହରାରୁ ତଣ୍ଡୁଲ ରସିଦ ଦେଇ ନିଆ ଯାଇଥିଲା, ସେହି ପୋଲିସ ଅବଗୁରରେ ଉକ୍ତ ବିଧି ବାବତ ବାକି ଗୁଞ୍ଜଳକୁ ଗୁଣିଜ୍ଞାନ କରି ମିଥ୍ୟା ମକଦ୍ଦମ ଜନ୍ମ କରି ଥିଲା ପୁଲିସ ତଦାରଖରେ ମକଦ୍ଦମାମିଥ୍ୟା ଥିବାର ପ୍ରକାଶ ପାଇ ଥିବାର କାରଜାତ କେନ୍ଦ୍ରୀୟତା ଅଣିଷ୍ଟା ମେନେଷ୍ଟରଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଯାଇଅଛି । ମହାପାତ୍ର କୃତାହାର ଅଧୀନସ୍ଥ କର୍ମକାରକମାନେ ତାଲିକଣ୍ଡା ଗୁଞ୍ଜଳ ଗୋଦାମରୁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟତା ମେନେଷ୍ଟରଙ୍କ ନିକଟକୁ କେଉଁ ବାଟେ ଯିବାକୁ ହେବ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଖି ନାହାନ୍ତି ଓ କାଣି ନାହାନ୍ତି ।

ବ୍ୟକ୍ତି ଛୁରେ ଲୋକେ ଲେଖନ୍ତି କଙ୍ଗାଲି ମହାପାତ୍ର ଶ୍ରୀଷ୍ଟିସ୍ଥାନ ଓ ସ୍ୱୟଂ କଙ୍ଗାଲି ହୋଇ ଯେବେ କଙ୍ଗାଲିଙ୍କ ଦୁଃଖ ନ ରୁଣ୍ଡବେ ତେବେ କାହାର ଦୋଷ । କଙ୍ଗାଲି କହନ୍ତି ସେ ଶ୍ରୀଷ୍ଟିସ୍ଥାନର ନୋହେମାତ୍ର କଙ୍ଗାଲିଙ୍କ ଦୋଷ ।

ମହାମହମ ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ସମ୍ପାଦକ
ମହାଶୟ ମାନ୍ୟବରେଷୁ ।

ମହାଶୟ,

ଅନୁଗ୍ରହ ପଞ୍ଚକ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସମ୍ପାଦ ଦ୍ରଷ୍ଟୁ ସଂଶୋଧନାନନ୍ତର, ଭବଘାୟ ଉକ୍ତଲୋକ୍ତ ସାଧନାୟ ଉତ୍କଳ ଦୀପିକାରେ ପଠସ୍ଥ କରି ବାଧୁତ କରିବେ ।

୧—ମହାଶୟ ବିଗତ ବୃଧବାର ଦିନ ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତର ଅବ୍ୟବହୃତ ଗ୍ରହେ କର୍ମୋପକରଣ ଅତି ଜଳର ନୋପିକତ ଗ୍ରାମେ ଦେଇ ଗମନ କରୁଁ କରୁଁ ହଠାତ୍ ଏକ ଭୟାନକ କୋଳାହଳ ଓ ଖେଦ ସତ୍ତ୍ୱେ ଚିତ୍ତାର ଧ୍ୱନି କର୍ଣ୍ଣ କୁହରେ ପବନା ହେଲା । ଶରାନୁସାରେ ଘଟଣା ସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଦେଖିଲୁଁ ଯେ

ଏ ଜଳର ପ୍ରଧାନ ଜମିଦାର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ରାମନାରାୟଣ ଦାସଙ୍କର ସାଜେକ ବଡ଼ସଭା ଏକ ଜନ୍ୟ ଅଧିକ ଦ୍ଵିତଳ ପ୍ରାସାଦ ଉପରେ ଖେଳାକରୁ କରୁ ଧର୍ମୀର ଅନବଧାନତା ପ୍ରୟୁକ୍ତ ଭୂତଳେ ପଡ଼ିଯାଇଅଛି । ଦର୍ଶକଗଣ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସକଳ ଲୋକେ ହାହାକାର କରି ଖେଦ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି । କହୁ ଅଛନ୍ତି ଏହି ପଡ଼ିତା ବାଳିକାର ଜୀବନାଶା ବୃଥା । ବାସ୍ତବକ୍ ୨୦୧୫ ହୁଏ ପରିମିତ ଉକ୍ତସ୍ଥାନରୁ ପଡ଼ିତହେଲେ କି ଦୁର୍ଘଟ ଘୋଷଣା ଶିଶୁର ପ୍ରାଣ ରକ୍ଷାହୁଏ ? କିନ୍ତୁ କି ଚମତ୍କାର ! ଶୁଣକାଳପରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲ ଯେ ସେ ଅବୁବାଣ ଶିଶୁର ଅଙ୍ଗ ପ୍ରତ୍ୟଙ୍ଗ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ କିଛି ମାତ୍ର ଅଦାତ ହୋଇ ନାହିଁ । ଓ ନିରାପଦରେ ପ୍ରାଣ ରକ୍ଷା ହୋଇ ଅଛି । ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ଏକ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ବିଷୟ ? ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ଦେଖିଲେ ପରମ ଶିଳ୍ପ ନିପୁଣ ପରମେଶ୍ଵର ଏହି ଶିଶୁର ମୃତୁ ଅଙ୍ଗସ୍ଥିତ କୋମଳ ଅସ୍ଥିର ସ୍ଥିତିସ୍ଥାପକ ଗୁଣ ପ୍ରଦାନକରି ଦେଉଥିବୁ ଦୁର୍ଘଟ କରଣ କରି ଅଛନ୍ତି ।

୨୩—ଏହି ମହାତ୍ମା “ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ରାମନାରାୟଣ ଦାସ, ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଅଧିକ ପ୍ରବଳ ହେବାକୁ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଦିନଠାରୁ ପ୍ରାୟ କ୍ରମାଗତ ୭୮ମାସ କାଳ ଏହାଙ୍କର ପ୍ରତିବାସ ସ୍ଵଳନ ବରୁବାରବ ଏବଂ ଅପରାଧର ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ ବିପ୍ଳବ ଧାନ୍ୟ ଦେଇ ଏ ବିପଦ ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାଣମାନ ସମ୍ପୁର୍ଣ ରକ୍ଷା କରିଅଛନ୍ତି” ଏବଂ ଜମିଦାରସ୍ଥି ପ୍ରାୟ ୭୯୦ ଧାନ୍ୟ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ପ୍ରାଣ ରକ୍ଷାନିମନ୍ତେ ଯୋଗାଇ ଅଛନ୍ତି । ଅବଶିଷ୍ଟ ଯେ କେତେକ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷର ଗର୍ବଚୂର୍ଣ୍ଣ ନ ହୁଏ, ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାବୁ ମହାଶୟ ସାଧ୍ୟମତ ଯତ୍ନ କରଣାର୍ଥ କୃତ ସଂକଳ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ମହାଶୟ ଶ୍ଵରୂପ କଠିନ ସମୟରେ ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଏ ପ୍ରକାର ବ୍ୟବହାର କରୁଅଛନ୍ତି ସେ କି ଜଣେ ଅସାଧାରଣ ବ୍ୟକ୍ତି ବୋଲି କଥିତ ନ ହୋଇବେ ? ଅତଏବ ଆମ୍ଭେମାନେ ତାଙ୍କର ବଦାନ୍ୟତା ଓ ଉଦାରତା ଗୁଣରେ ବଶିଭୂତ ହୋଇ ତାଙ୍କର ଶତସହସ୍ର ଧନ୍ୟବାଦ କରୁଅଛୁ ।

ଡାକ୍ତରୀ ମାତ୍ରେ ଆଶ୍ଵିନ
ସନ ୧୯୭୪ ଯାଲ

କଣ୍ଠପୁଦ
କର୍ପ୍ୟଗତ୍ ବାଲେଶର ନିବାସିନ୍

ପ୍ରଥ ପ୍ରେରକଙ୍କ ପ୍ରତି ସମ୍ବାଦ

ଆମ୍ଭେମାନେ ପ୍ରତି ସପ୍ତାହରେ ଅନେକ ପତ୍ର ପୁସ୍ତକ ଓ ବାଲେଶର ଇତ୍ୟାଦି ସ୍ଥାନରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଅଛୁଁ ମାତ୍ର ପତ୍ରିକାର ଆକାର ବର୍ତ୍ତମାନ ଖୁବ୍ ସ୍ଵାଧୀନ ସେ

ସମସ୍ତ ପ୍ରକାଶ କରିବାରେ ସୁତରାଂ ଅନ୍ତମ ଅଛି । କାହାରିନିଜା ବିଷୟରେ ଯେ କେହି
ପହଲେଖିବ ତାହାକୁ ଜଣାଇଅଛି ଯେ ସେ ପସିମାନ ତସଦିକ ନକଲେ ଆମ୍ଭେ-
ମାନେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବୁ ନାହିଁ ।

ପସିକାର ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି —

ଶ୍ରୀ ଲଳ କନ୍ଦୁସ୍ତାଲଲ ରାଏ ବାଲେଶରୀ ..... ଟ ୨ ଙା

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକାର ମୂଲ୍ୟ

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ

ଟ ୫ ଙା

ବର୍ଷାନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ଷକୁ

ଟ ୭ ଙା

ଏ ସମ୍ପାଦ ସମ୍ପର୍କୀୟ ସମସ୍ତ ଚିଠିପତ୍ର ଓ ଟଙ୍କା ଭତ୍ୟାଦି ଶ୍ରୀ
ଗୌଣ୍ଡଶଙ୍କର ରାୟ ମେନେଜରଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।

ସହର କଟକ ଆଲମଚନ୍ଦ୍ର ବକାର କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କୁମ୍ପାନୀର ପଥର ଗ୍ରହଣରେ
ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ପସିକାର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସକାଶେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଗଲା ।

ଅଭିରକ୍ତ

ଉତ୍କଳ ଘାପିକା ତା ୨୪ଶ ମାହେ ସିତମୂର ସନ ୧୮୭୭ ମସିହା ଶନିବାର

ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳ ଘାପିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ

ସମୀପେଷୁ ।

ମହାଶୟ,

ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ବିଷୟରେ ଆମ୍ଭେ ବହୁ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଗୋଟିଏ ଗୁଳ ରଚନା କରି ପଠାଇଲୁଁ ଅନୁଗ୍ରହ ପୁସ୍ତକ ଆପଣଙ୍କ ପତ୍ର କାରେ କିଛିତ ସ୍ଥାନ ଦାନକଲେ ଅଭିଶୟ ବାଧ୍ୟତ ହେବୁଁ ।

କଟକ

ତା ୨୪ଶ ମାହେ ସିତମୂର
ସନ ୧୮୭୭ ମସିହା

}

ସବିନୟ ନବେଦନ
ଲେଖକ

ରାଗ—କେଦାର ଗଉଡ଼ା—

ଶୁଣ ହେ ପୁଲନ କ୍ଷଣେ ଦେଇ ମନ ଏହୁ ଆଶୁର୍ଯ୍ୟ ଚରଣ ।
ନହେଲ ବରଷା ସରିଲ ଉଡ଼ିଣୀ ସବୁ କଥାସପଣତ ସେ ସତ
କହୁ ଅଛୁ ମୁଁ ଯାହା ଦୁରିତ
କେତେକେତେ ପ୍ରାଣୀ ହେଲେ ହତ ।
ଅନ୍ଧାଶବେ ପୁଣି ଗଲଅନ୍ତ । ୧ ।
ମାଣି ଆ ଗୁଉଲ ହେଲ ଏକ ମୂଲ ନ କହୁ ଆଉ ଫସଲ
ବଡ଼ନେକ ଘୋଡ଼ା ହୋଇଲ ତମଡ଼ା ନ ପାଇ କୋଳଥ ଫଳ ସେ ଶୁଣ ।
ସଂନ ସମିନା ହେଲ ଓଜନ, ଭାତ ନାହିଁ କେଲେଡ଼େ ଡିଉଣ ।
କେତେ କହୁବାତା ପୁନଃ ପୁନଃ । ୨ ।
ଦାନକୁ ଦାନ ସେ ହୋଇଲ କଠିଣ ଅରକ୍ଷ ହେଲେତ ଲୋକ
ଗୁଡ଼ି ଘର ଦ୍ଵାରା ଘେନିଣ ଶପର ହୁରାଇଲେ ଜାତି ଭେଦ, ହେ ଦେଖ ।
ଦୁଃଖ କରନ୍ତ କେମନ୍ତ ଟେକ,
ନରଞ୍ଜିଲ କାହାର ବିଦେକ । ପ୍ରାଣେ ମାରିଲ ପ୍ରାଣୀ ଅନେକ । ୩ ।